

KSK-notat nr: 72/2012 - Bakgrunn for vedtak

Søker/sak:	Småkraft AS/Mela kraftverk	
Fylke/kommune:	Nord-Trøndelag/Snåsa	
Ansvarlig:	Øystein Grundt	Sign.:
Saksbehandler:	Ellen F. Andersen	Sign.:
Dato:	21 DES 2012	
Vår ref.:	200801350 - 45	
Sendes til:	Søker og alle som har uttalt seg til saken	

Middelthuns gate 29
Postboks 5091 Majorstua
0301 OSLO
Telefon: 22 95 95 95
Telefaks: 22 95 90 00
E-post: nve@nve.no
Internett: www.nve.no
Org. nr.:
NO 970 205 039 MVA
Bankkonto:
0827 10 14156

Søknad om tillatelse til Mela kraftverk i Snåsa kommune, Nord-Trøndelag fylke

Innhold

Sammendrag	1
Søknad	4
Høring og distriktsbehandling	5
Tilleggsopplysninger:	14
Søkers kommentar til høringsuttalelsene	14
Tilleggsopplysninger	19
Søkers kommentar til høringsuttalelsene	25
Norges vassdrags- og energidirektorats (NVEs) merknader	26
NVEs vurdering	31
NVEs konklusjon	36

Sammendrag

Søknaden gjelder tillatelse etter § 8 i vannressursloven til bygging av Mela kraftverk og behandles i henhold til reglene i kapittel 3 samme lov.

Det søkes om å bygge et småkraftverk som vil utnytte fallet i Mela fra inntak i Movatnet på kote 359 til kraftstasjon på kote 100. Movatnet er søkt regulert med 0,99 meter. Det forligger et alternativ 2 uten regulering. Vannveien vil bli 3,2 km lang. Kraftverket er planlagt med en installert effekt på 3,7 MW med en årsproduksjon på ca. 13,6 GWh. Det er planlagt slipp av minstevannføring på 90 l/s i perioden 1.5 – 30.9. Det er ikke planlagt slipp av minstevannføring resten av året.

Tiltakshaver for prosjektet er Småkraft AS.

Snåsa kommune er positiv til planene om bygging av Mela kraftverk da det knytter seg store samfunnsmessige interesser til miljøvennlig kraftproduksjon, at anlegget har stor næringsmessig

betydning samt at de miljømessige ulempene vurderes som moderate. De mener det bør velges en annen og mer tjenelig løsning enn å legge veien i rørgatetraseen både av nærings- og miljømessige hensyn dersom det i det hele tatt er nødvendig med vei til inntaket. Det bør også velges en annen linjetrasé fra kraftverket og opp til Engum, noe som gir større samlokalisering med eksisterende inngrep (vei). Grunneiere som berøres må høres og utbyggingen må ikke gi negative konsekvenser for Movatnet som reservevannskilde. Kommunen vurderer tilleggssinformasjonen som har kommet frem om fugl og elvemusling som tilstrekkelig slik at kunnskapsgrunnlaget er godt nok til å konkludere med at det ikke forligger fare for irreversibel skade på naturmangfoldet som følge av den planlagte utbyggingen. Kommunen anbefaler å ta særlig hensyn til hønsehaukens reirlokalteter.

Fylkesmannen i Nord-Trøndelag finner de tilleggssopplysninger som er gitt om elvemusling tilfredsstillende. Når det gjelder fuglefauna slutter Fylkesmannen seg til rapportens konklusjon. Det kommenteres i tillegg observasjonen av fiskeørn på befaringen, samt fossekallens tilstedeværelse i vassdraget og vassdragets betydning for matsøk og reirplasser for denne arten. Fylkesmannen mener en utbygging kan skje dersom Movatnet ikke reguleres, og at inntaket flyttes nedstrøms Flya for å bevare fossefallet fra Movatnet ned i Flya. Videre ønsker Fylkesmannen at det slippes minstevannføring hele året og at nettilknytningen må skje via jordkabel.

Sametinget har befart området og ikke funnet automatisk fredede samiske kulturminner. De mener derfor at tiltaket ikke kommer i konflikt med slike.

Reindriftsforvaltningen har ikke mottatt noen uttalelse fra berørt reinbeitedistrikt (Luru reinbeitedistrikt). Området er merket av som høst- og tidlig vinterbeite. Litt sør for Movatnet er det en flyttlei og oppsamlingsområde for rein som hovedsakelig benyttes i desember/januar. Usikker is er den største potensielle konflikten. Reindriftsforvaltningen kan ikke se at en utbygging med regulering vil medføre vesentlige konsekvenser dersom vannstanden holdes stabil i perioden november-februar. En utbygging uten regulering vil likevel være minst konfliktfull for reindriften. Det påpekes at permanent vei til inntaket ikke bør være bredere enn nødvendig og at ny vei inn i området ikke øker ferdsel som kan forstyrre reinen. Veien bør derfor stenges med bom.

Naturvernforbundet i Nord-Trøndelag går i mot at det gis konsesjon til bygging av Mela kraftverk. Dette fordi vassdraget allerede er utsatt for omfattende vannkraftutbygging gjennom to andre prosjekter. De mener videre at biologisk mangfold er mangelfullt utredet, og at det er svært uheldig at de ornitologiske undersøkelsene er gjort utenfor hekkesesongen. De fokuserer på manglende minstevannføring om vinteren, og at en oppdemming av Movatnet gir liten gevinst i forhold til produksjon. Den permanente veien til inntaket er etter deres mening unødvendig. Etter befaring og høring av tilleggssrapporter kommenterer Naturvernforbundet at fiskeørn ble observert under befaringen, og mener derfor at verdien av området stiger til stor verdi. De mener en regulering av Movatnet vil medføre alvorlige konsekvenser for fiskeørna i området. Naturvernforbundet ønsker primært ingen konsesjon i denne saken, men kan subsidiært akseptere det dersom reguleringen av Movatnet utgår.

FNF- Nord-Trøndelag anbefaler at det ikke gis konsesjon til Mela kraftverk basert på effektene av redusert vannføring og endret fuktighetsregime i elven, beslagleggelse av areal i forbindelse med kraftstasjon, veier og kraftlinjer og kollisjonsfare for fugl i forbindelse med tilknytningslinjen. Den reduserte vannføringen i elven vil få negative konsekvenser for det biologiske mangfoldet i området, spesielt for fossekall som bruker elven til næringssøk og skjul. De mener videre at det er mye gammelskog i influensområdet og denne er viktig for skogsfugl. Hønsehauk har en hekkelokalitet i området, og denne krever spesielle hensyn.

Sørbygda vassverk uttaler at Movatnet i dag er reservevannkilde til vassverket, men med problemer med avsetninger i grunnvannsbrønnen er sannsynligheten stor for Movatnet igjen blir hovedvannkilde. De uttaler videre at terrenget vest for Movatnet tilsier at det i perioder med lav vannstand er en heverteffekt som sikrer vanntilførselen. Dersom vannstanden senkes ytterligere vil vassverket få problemer med tilstrekkelig mengde vann. Vassverket krever at ev. kostnader knyttet til omlegging av inntak og vannledning dekkes av utbygger.

Grunneierne til Movatnet v/Møyfrid Skavlan kan ikke akseptere alternativ 1 med regulering av Movatnet. De uttaler videre at informasjonen om fiskeressursene i vannet er feilaktige. Kvaliteten på fisken i dag er god, og det er fin matfisk i vannet, hovedsakelig ørret. Området brukes i større grad til rekreasjon enn det som er beskrevet i søknaden, og området er lett tilgjengelig både for grunneierne og allmennheten. Videre beskrives Movatnet som reservevannkilde og en regulering av Movatnet vil gi dårligere vannkvalitet. Lav vannstand kan gjøre det vanskelig å få frem vannet til ledningsnettet, da hevertvirkningen kan bli redusert. Grunneierne redegjør for feil i kart og inntegning av kraftlinje.

En utbygging etter omsøkt plan vil gi inntil 13,6 GWh/år i ny fornybar energiproduksjon. Dette er en produksjon som er vanlig for småkraftverk. Selv om dette isolert sett ikke er et vesentlig bidrag til fornybar energiproduksjon, så utgjør småkraftverk samlet sett en stor andel av ny tilgang de senere år. De to siste årene har NVE klarert om lag 1,3 TWh ny energi fra småkraftverk. De aller fleste prosjektene vil ha enkelte negative konsekvenser for en eller flere allmenne interesser. NVE mener at så lenge disse interessene ikke er av svært stor verdi eller dersom de kan avbøtes i tilstrekkelig grad gjennom vilkår, så kan det gis konsesjon til tiltaket. De konsesjonsgitte tiltakene vil være et bidrag i den politiske satsningen på småkraftverk, og satsningen på fornybar energi.

I vedtaket har NVE lagt vekt på at en utbygging av Mela kraftverk vil bidra til en fornybar energiproduksjon med små miljøeffekter. Hensynet til rødlistearter i og langs Movatnet, samt i de nedre delene av prosjektområdet er vektlagt, og NVE mener at ulemperne kan avbøtes ved at det blir sluppet tilstrekkelig minstevannføring hele året, at Movatnet skal ha stabil vannstand i storlommens hekkeperiode og at forstyrrende anleggsvirksomhet skal unngås i hekkeperioden til hønehauk og storlom. Under forutsetning om at de avbøtende tiltakene blir gjennomført mener NVE at konsekvensene kan reduseres i en slik grad at virkningene for allmenne og private interesser er akseptable.

Etter en helhetsvurdering av planene og de foreliggende uttalelsene mener NVE at fordelene av det omsøkte tiltaket er større enn skader og ulemper for allmenne og private interesser slik at kravet i vannressursloven § 25 er oppfylt. NVE gir Mela kraftverk AS tillatelse etter vannressursloven § 8 til bygging av Mela kraftverk etter alternativ 1. Tillatelsen gis på nærmere fastsatte vilkår.

Søknad

NVE har mottatt følgende søknad fra Småkraft AS, datert 29.5.2010:

"Småkraft AS ønsker å utnytte vannfallet i Mela i Snåsa kommune i Nord-Trøndelag, og søker herved om følgende tillatelser:

1. Etter vannressursloven, jf. § 8, om tillatelse til:

- å bygge Mela kraftverk
- å regulere Movatnet innenfor naturlig vannstandsvariasjon fra kote 359,50 til kote 360,49 til buffermagasin for Mela kraftverk

2. Etter energiloven om tillatelse til:

- bygging og drift av Mela kraftverk, med tilhørende koblingsanlegg og kraftlinjer som beskrevet i søknaden."

Fra utredningen av søknaden refererer vi følgende:

Mela kraftverk, hoveddata			
TILSIG		Alternativ 1	Alternativ 2
Nedbørfelt	km ²	28,6	28,6
Årlig tilsig til inntaket	mill.m ³	27,3	27,3
Spesifikk avrenning	l/s/km ²	30,2	30,2
Middelvannføring	m ³ /s	0,86	0,86
Alminnelig lavvannføring	m ³ /s	0,07	0,07
5-persentil sommer (1/5-30/9)	m ³ /s	0,09	0,09
5-persentil vinter (1/10-30/4)	m ³ /s	0,06	0,06
KRAFTVERK			
Inntak	moh.	359	359
Avløp	moh.	100	100
Lengde på berørt elvestrekning	m/km	3,7	3,7
Brutto fallhøyde	m	259	259
Midlere energiekvivalent	kWh/m ³	0,6	0,6
Slukeevne, maks	m ³ /s	1,73	1,73
Slukeevne, min	m ³ /s	0,09	0,09
Tilløpsrør, lengde	m	3200	3200
Tilløpsrør, diameter	m	1,0	1,0
Tunnel, tverrsnitt	m ²	-	-
Tilløpsrør/tunnel, lengde	m	-	-
Installert effekt, maks	MW	3,7	3,7
Brukstid	timer	3640	3640
MAGASIN			
Magasinvolum	mill. m ³	0,81	-
HRV	moh.	360,50	-
LRV	moh.	359,49	-
PRODUKSJON			
Produksjon, vinter (1/10 - 30/4)	GWh	6,7	6,0
Produksjon, sommer (1/5 - 30/9)	GWh	6,9	6,1

Produksjon, årlig middel	GWh	13,6	12,1
--------------------------	-----	------	------

ØKONOMI

Utbyggingskostnad	mill.kr	42,2	42,2
Utbyggingspris	kr/kWh	3,1	3,5

Mela kraftverk, Elektriske anlegg

GENERATOR

Ytelse	MVA	4,3
Spenning	kV	6

TRANSFORMATOR

Ytelse	MVA	2,0
Omsetning	kV/kV	6/22

NETTILKNYTNING (kraftlinjer/kabler)

Lengde	Km	1) 0,7/2,3*
Nominell spenning	kV	2) 2,6/1,3*
Jordkabel		22

*1) Tilknytning Gåsnoen/tilknytning Enga. 2) Kabel i vei mot Enga / Kabel i vei mot Gåsnoen

Høring og distriktsbehandling

NVE har mottatt følgende høringsuttalelser til søknaden:

Snåsa kommune har i kommunestyre den 2.9.2010 vedtatt følgende:

"Kommunestyrets vedtak:

- 1) *Snåsa kommune stiller seg positiv til planene for utbygging av Mela kraftverk. Det planlagte kraftverket vil ha stor næringsmessig betydning, og det knytter seg store samfunnsmessige interesser til miljøvennlig kraftproduksjon og kraftsikkerhet. De miljømessige ulempene med tiltaket vurderes som moderate.*
- 2) *Snåsa kommune har følgende merknader til planene:*
 - *I den grad det er påkrevd med veg opp til inntaket, så må det vurderes en annen og mer tjenlig løsning både nærings- og miljømessig enn å legge vegen i rørgata. Rørgata bør tilføres jord/avdekkmasser på stedet og få gro igjen. Overskuddsmasser av sprengt stein fra rørgata må tilsvarende vurderes kjørt ut i deponi.*
 - *Av flere hensyn bør det vurderes en annen linjetrasé fra kraftverket og opp til Engum som gir større grad av samlokalisering med eksisterende inngrep (vei).*
 - *Det forutsettes at grunneiere som berøres av utbyggingen blir høringspart. Videre at utbyggingen ikke gir negative konsekvenser for Movatnet som reservevasskilde.*

Begrunnelse:

Det knytter seg store samfunnsinteresser til miljøvennlig kraftproduksjon og de miljømessige ulempene vurderes som moderate om kommunens merknader tas til følge.

...

Vurdering:

Mela kraftverk er slik planene foreligger et klart lønnsomt prosjekt med et betydelig næringsmessig potensial. Kraftproduksjon og –sikkerhet er en prioritert samfunnsinteresse som anlegget kan gi et bidrag til.

Konsekvensutredningen viser at den planlagte utbyggingen ikke berører særlige miljøinteresser ut over en kjent hønselokalitet i nedre del av rørgata/kraftstasjonen. Det bør kunne finnes en løsning i forhold til hauken. Kommunen er ikke på annen måte kjent med at det knytter seg særlige miljøverdier i området som berøres av planene.

Movatnet og Mela vurderes å ha begrenset bruk og verdi i friluftssammenheng. Til det kommer at selve Movatnet i liten grad blir påvirket av planene. Selv med en begrenset regulering og magasinering (99 cm), som omsøkt, antas vatnet og vannmiljøet å ville påvirkes lite. Det er for en stor del sterkt hellende terreng ned mot vatnet, og en regulering, som omsøkt, vil ikke føre til vesentlig neddemming av landareal.

Mela er fiskeførende med fisk av en kvalitet uten økonomisk verdi. Fiske i Movatnet antas ikke å bli påvirket av utbyggingen.

Den planlagte utbyggingen antas ikke å påvirke Movatnet som drikkevannskilde.

Rør fra inntaket til kraftstasjonen skal graves ned på hele strekningen, 3200 m. Det planlegges videre å legge en permanent veg i rørtraseen opp til inntaket. Målt på kart så vil vegen få stor stigning, rundt 30 % stigning i de bratteste partiene. Det er så bratt at det knapt er kjørbart med bil. Vegen vil ikke kunne brukes som skogsbilveg, hvor maksimal stigning for en helårs veg er 12 %. For en traktorveg er maksimal stigning i returretning 30 %. Til dette kommer at vegen ikke vil følge naturlige linjer i terrenget, men gå på tvers av disse. Sann sett vil vegen lett kunne virke og oppleves som skjemmende i landskapet, og den vil være/bli lett synlig fra store områder. Ut fra det siste hadde det beste vært at steinmassene ble kjørt ut i deponi og eventuelt brukt i en annen vegløsning. Rørgata bør tilføres jord/avdekkmasser på toppen og få gro igjen. I den grad det er påkrevd med veg opp til inntaket, så bør det vurderes en annen og mer tjenlig løsning både nærings- og miljømessig enn å legge vegen i rørgata.

Den planlagte linjetraseen fra kraftverket til Engum går rett gjennom skogområdet før den treffer fylkesvegen ved avkjørselen til Engumsmoen. Traseen antas å komme i konflikt med hønselokaliteten. Av flere hensyn bør det vurderes en annen trasé som gir større grad av samlokalisering med eksisterende inngrep (vei)."

Fylkesmannen i Nord-Trøndelag uttaler følgende i brev av 23.9.2010:

” ...

Små vassdrag er for tiden utsatt for et betydelig utbyggingspress over hele landet, slik også i Nord-Trøndelag. Erfaring de senere år har vist at enkeltvis innebærer slike prosjekt sjelden store nok miljøkonflikter til at NVE avslår konsesjon. Dette kan i neste omgang medføre en "bit for bit- utbygging" med betydelige og uoversiktlige negative miljøkonsekvenser.

På denne bakgrunn er det viktig at det foreligger et beslutningsgrunnlag som er tilfredsstillende for vurdering av de miljømessige konsekvenser av omsøkte utbygging. Dette forutsetter at miljøundersøkelsene gjennomføres på en grundig og systematisk måte.

Fylkesmannen konstaterer at det for omsøkte Mela kraftverk ikke er gjennomført undersøkelser for fuglefauna (ornitologi) som er godt nok som beslutningsgrunnlag. Kunnskap om og virkninger for vannfugl/vanntilknyttede fuglearter er svært sentralt for vurderinger av de miljøkonsekvenser en mulig utbygging av vannkraftverk vil kunne gi.

Videre konstateres at det ikke er gjennomført undersøkelser for mulig forekomst av elvemusling. Vi vil her vise til at denne arten er viet spesiell oppmerksomhet i NVE's veileder nr.3 2009. I miljørapporten er det kun opplyst at elvemusling er påvist i hovedelva (Grana) opp til lokaliteten Mona (data fra Fylkesmannen). Dette fritar imidlertid ikke for behovet for å undersøke mulig forekomst på berørt strekning i Mela, der det i dag ikke foreligger noen kunnskap.

Mangelfulle miljøundersøkelser har vært et gjennomgangstema for småkraftsaker de senere år, og vi har tatt opp denne problemstillingen med NVE ved flere anledninger, i møter og under fellesbefaringer med NVE og i høringsuttalelser til tidligere kraftprosjekt, herunder:

Seterfossen, Namsskogan kommune 2009

Skrovelfossen, Overhalla kommune 2009

Voldsetelva, Verran kommune 2009

Fylkesmannen håper at vår tilbakemelding i denne saken kan bidra til at man i framtidige kraftverkssaker sikrer at høringsdokumentene kvalitetsmessig holder et faglig tilfredsstillende mål, også på de fagfelt vi her har påpekt.

Konklusjon

Fylkesmannen konstaterer at det for framlagte konsesjonssøknad for Melaelva kraftverk ikke foreligger et faglig tilfredsstillende beslutningsgrunnlag som gjør at Fylkesmannen kan avgi en høringsuttalelse. For at Fylkesmannen skal kunne gi en endelig høringsuttalelse må det gjennomføres tilleggsundersøkelser for følgende tema:

- Ornitologiske undersøkelser i berørt område på en tid av året (medio mai - primo juli) som gjør at aktuelle vanntilknyttede fuglearter kan registreres på en rimelig sikker måte, herunder Fossekall, Vintererle, Storlom, Smålom, vadefugler sp, ender sp, mfl.*
- Undersøkelse for å avklare mulig forekomst av elvemusling på berørt elvestrekning."*

Sametinget uttaler i brev av 20.10.2010 følgende:

"Sametinget gjennomførte en befaring i det aktuelle området som berøres av tiltaket den 12. og 13. oktober 2010. Det ble under befaringen ikke påvist automatisk fredete samiske kulturminner.

Etter befaring samt vår vurdering av beliggenhet og ellers kjente forhold kan vi ikke se at det er fare for at tiltaket kommer i konflikt med automatisk fredete samiske kulturminner. Sametinget har derfor ingen spesielle merknader til planforslaget.

Skulle det likevel under arbeid i marken komme fram gjenstander eller andre levninger som viser eldre aktivitet i området, må arbeidet stanses og melding sendes Sametinget omgående, jf. loy 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner (kml.) § 8 annet ledd. Vi forutsetter at dette pålegg formidles videre til dem som skal utføre arbeidet i marken.

Vi minner om at alle samiske kulturminner eldre enn 100 år er automatisk freda i følge kml. § 4 annet ledd. Samiske kulturminner kan for eksempel være hustufter, gammetufter, teltboplasser (synlig som et steinsatt ildsted), ulike typer anlegg brukt ved jakt, fangst, fiske, reindrift eller husdyrhold, graver, offerplasser eller steder det knytter seg sagn td. Mange av disse er fortsatt ikke funnet og registrert av kulturminnevernet. Det er ikke tillatt å skade eller skjemme fredet kulturminne, eller sikringssonen på 5 meter rundt kulturminnet, jf. kml. §§ 3 og 6.

Regning for befaringskostnadene vil bli sendt tiltakshaver i egen ekspedisjon fra Sametinget sitt hovedkontor.

Vi gjør forøvrig oppmerksom på at denne uttalelsen bare gjelder Sametinget, og viser til egen uttalelse fra Nord-Trøndelag fylkeskommune.”

Reindriftsforvaltningen i Nord-Trøndelag uttaler følgende i brev av 2.9.2010:

”Viser til brev dat 23.06.2010 angående høring av Mela kraftverk i Snåsa kommune. Vi har ikke mottatt noen uttalelse fra berørt reinbeitedistrikt.

Tiltaksområdet ligger innenfor Luru reinbeitedistrikt. På reindriften arealbrukskart er området avmerket som høstvinterbeite og tidlig vinterbeiteområde. Litt sør for Movatnet er det flyttlei og oppsamlingsområde for rein. Området benyttes i dag hovedsakelig etter høstslakten, i desember/januar.

Det står i søknaden at reinbeitedistriktet kun har innvending til at isforholdene på Movatnet kan bli påvirket. Søker forventer imidlertid ikke at reguleringen vil medføre særlige endringer i isdekket areal, men at den kan bli mindre sikker spesielt tidlig og seint på vinteren.

Konsekvensene for reindriften er vurdert til utbetydelige.

For reindriften vil økt aktivitet og usikker is være de største utfordringene med utbyggingen. I det omsøkte hovedalternativet reguleres Movatnet med 1 m. Alternativt er det ingen regulering. Ut i fra vannstandsberegningene for Movatnet for et vått, middels og tørt år, ser det ut til at det er ved vått år reguleringen medfører variasjoner i vannstanden og således dårligere isforhold. For de andre ser det ut til at vannstanden vil ligge på LRV fra november — april/mai.

Reindriftsagronomen ser ikke at en utbygging med regulering vil medføre vesentlige negative konsekvenser for reindriften, så fremt vannstanden er stabil i november-februar.

Reindriftsagronomen mener likevel at en utbygging uten regulering vil være minst konfliktfylt i forhold til reindriften.

Rør fra inntaksdam til kraftstasjon på 3200 m skal graves ned. Det står at rørtraseen skal benyttes til anleggsvei og at den i ettertid blir permanent vei for bruk til tilsyn. Det står at veien antas å ha en bredde på 20 m. Dette er eventuelt nødvendig i anleggsperioden, men reindriftsagronomen mener at permanent vei ikke skal være bredere enn strengt tatt nødvendig for dens bruk. I forhold til reindriften er det viktig at veien ikke letter tilgjengeligheten inn i området og medfører økt ferdsel og forstyrrelser for rein. Reindriftsagronomen mener det er viktig at veien stenges med bom, slik at ikke flere enn de som fører tilsyn med inntaket kan benytte veien. Reindriftsagronomen mener også det må vurderes om det er nødvendig å brøyte veien på vinteren.”

Naturvernforbundet i Nord-Trøndelag uttaler følgende i brev av 14.9.2010:

"Naturvernforbundet i Nord-Trøndelag går imot at det gis konsesjon til Mela kraftverk med følgende begrunnelser:

- Vassdraget er allerede utsatt for omfattende vannkraftutbygging gjennom Gravbrøtfossen og den nå konsesjonssøkte Storåselva kraftverk.*
- Biologisk mangfold er mangelfullt utredet og ornitologiske registreringer er utført utenfor hekkesesong.*
- Manglende minstevannsføring i perioden 30.sept-1.mai.*
- Oppdemming av Movatnet er et uforholdsmessig stort inngrep i forhold til den evt økonomiske og samfunnsmessige nytten.*
- Anleggelse av permanent vei inn til inntaksdam er helt unødvendig og urealistisk kostnadsberegnet.*

Dette er den tredje kraftutbyggingen i Grana (Gravbrøtfossen er allerede utbygd), og vurdering av sumvirkninger er et tema som mangler i konsesjonssøknaden. Grana var et av de vassdragene SRN ønsket inn i suppleringen av verneplanene i 2005, men som ble utelatt til fordel for Jørstadvassdraget. Selv om Naturmangfoldsloven (NML) § 10 setter krav om at samlet belastning på økosystem må utredes, er dette ikke gjort i forbindelse med alle inngrepene vassdraget utsettes for. Hvis det foreligger manglende kunnskap om virkningene på økosystemet skal føre-var prinsippet legges til grunn (NML § 9).

Det er også svært uheldig at det gjennomføres ornitologiske registreringer utenfor hekkesesongen for fugl. Ornitologiske undersøkelser som er utført utenfor perioden 1.mai-1.juli har som regel svært liten verdi. Nettraseen er ikke konsekvensutredet, og før man setter i gang med trekking av luftlinje burde man få vurdert artssammensetningen i området. Både skogsfugl, traner og hønehaug er utsatt for kollisjon med luftlinjer. En mulighet er å trekke jordkabel der dette er mulig. Det andre nettalternativet for kraftverket er å dra jordkabel 700 meter bort til Gåsmoen, dette er det klart beste alternativet for fugl i området. Det er heller ikke lagt opp til en minstevannsføring i vintersesongen. Lokale brukere av området hevder at elva bruker å være åpen i vinterhalvåret og utgjør et viktig område for næringssøk for bla. fossefall.

Ved ikke å demme opp Movatnet vil en redusere årsvannet (fra 22,3 mill m³/år (omsøkt alternativ) -20,3 mill m³/år (scenario 4-uten oppdemming)tabell 4) til kraftverket med 5 %, noe som utgjør en reduksjon av årlig inntekt (ved 50 øre pr kwh) på kraftproduksjonen med 300 000 kr. Hvis en sammenligner scenario 3 og 4 blir tilsvarende tall 2,5 % og 150 000 kr. En slik marginal fortjeneste mener NNV-NT ikke rettferdiggjør en oppdemming av vannet. Movatnet utgjør i seg selv en dempning av tilsig slik at begrunnelsen for å regulere med en meter ikke er reell i forhold til start/stopp-problematikk på kraftverket. Det er heller ingen åpenbar grunn til å anlegge en permanent vei frem til en inntaksdam. I rapporten er det angitt en vei på 3,2 km med en bredde på 20m til en kostnad av 200 000 kr! Helt urealistiske tall, og ved å sløyfe en unødvendig permanent vei fram til inntaksdammen vil anleggskostnadene reduseres tilsvarende.

På bakgrunn av disse momentene går Naturvernforbundet i Nord-Trøndelag imot at det gis konsesjon til Mela Kraftverk i Snåsa kommune."

Forum for Natur og Friluftsliv i Nord-Trøndelag uttaler i brev datert 10.09.2010:

” ...

Søknaden gjelder et reguleringsmagasin i Movatnet der oppdemt areal vil omfatte 0,8 km², dette arealet ligger innenfor naturlig vannstandsvariasjon og følger strandlinjen. Tilsig fra nærområdene utgjør graden av vannstandsvariasjon i dag. Ved regulering av vannet vil det anlegges en dam ved utløpet av Movatnet, denne er skalert til å bli ca 15 meter lang og 4 meter høy, den er planlagt som betongdam. En slik oppdemming av vatnet kan unngås ved å legge vanninntaket i flukt med det eksisterende vannspeilet, dermed kan man utnytte buffereffekt på vatnet i perioder med mye tilsig fra nedslagsfelt. Dette vil gi mindre inngrep, lavere kostnader og fortsatt lønnsomhet på anlegget.

Videre er det planlagt en rørgate på 3200 meter nedgravd i terrenget. Store deler av rørtraseen må påberegnes å sprenges på grunn av tynt dekke av løsmasser. Selve kraftstasjonen er planlagt plassert ved elva på kote 100, med tilhørende parkeringsplass. Det finnes skogsbilveier inn i området, men disse trenger opprusting for å kunne brukes. Videre planlegges det å anlegge permanent vei i rørtraseen når rørgata er fylt igjen. Hvorvidt behovet for en 20 meter bred vei (som det står i søknaden) i skogsterreng for å opprettholde et damanlegg er nødvendig er en vurderingssak. For vedlikehold av dam vil det ikke være nødvendig med en stor vei, skogsbilvei for traktor/ATV vil være mer enn nok.

Ved nettilknytning er det flere alternativer som er mulige. I søknaden er tilknytning planlagt ved Enga, med 2,25 km med 22 kV linje. Alternativ tilknytning er 700 meter jordkabel til Gåsnoen. Det påpekes at fordelene med kraftverket vil være økt kraftproduksjon i en kommune som allerede har stort kraftoverskudd. Det er forventet at lokal verdiskapning vil være på over 40 mill NOK. Dette virker noe overdrevet i forhold til antatt verdiskapning for andre lokale kraftverk med større kraftproduksjon. Det vil være i anleggsfase man får størst verdiskapning, denne er planlagt å vare i 1 år, deretter vil lokal verdiskapning begrense seg til eventuelle skatter for kommune. Det er en kjent sak at slike anlegg skal gå i mange år før de går med overskudd slik at det kan beregnes økonomisk for tjeneste.

Området kraftverket planlegges i er lagt ut som LNF-område i kommuneplanens arealdel. Dette innebærer et behov for omregulering.

Mela kraftverk ønsker ikke å slippe minstevannføring i vinterhalvåret, mens det foreligger forslag på å slippe 0,09 m³/s vann i perioden 1. mai til 30. september. Minstevannføring hele året vil være med på å opprettholde mer stabil vanntilgang i elva og reduksjon av konsekvenser for biologisk mangfold. Mindre vann i elva om vinteren øker faren for tilising og problemer for fisk/bunndyr. Særlig på grunn av at det ikke finnes gode data på eksakt tilsig for området bør man vurdere minstevannføring mer enn alminnelig lavvannføring året rundt. Data som er brukt er hentet fra områder med større tilsig og det er muligheter for store feilmarginer ved nedskalering slik det er gjort her.

Redusert vannføring i elva vil kunne få negative konsekvenser for det biologiske mangfoldet som befinner seg i området. Blant annet vil fossefall kunne få redusert leveområdet sitt og muligheter til næringssøk og skjul. Det er også en god del gammelskog i området, noe som er positivt for skogsfugl. Uttak av denne for å lage rørtrase/vei vil kunne redusere levevilkårene for nevnte art. Videre er det hekkelokalitet for hønselhauk i tiltaksområdet. Dette er en rødlisteart som krever spesielle hensyn. Ved konsekvensutredning for biologisk mangfold ble det foretatt feltundersøkelser i september 2006. For registrering av biologisk mangfold er dette alt for sent på året til at man kan få noe godt resultat. Mange fugler som kan ha hekkelokaliteter i

området er begynt å trekke sørover, blomster er ferdigblomstret og det vil kunne være vanskelig å foreta eksakte artsbestemmelser. Blant annet for orkideer er det umulig å bedrive artsbestemmelse så sent på året (biolog hos Fylkesmannen har uttalt at det er for sent allerede i august). Ved vassdragsutbygging vil det være viktig å identifisere områder med nøkkelfunksjoner og som kan inneha sjeldne og truede arter. I så sammenheng vil det være ekstra viktig å foreta feltundersøkelser i tider på året man faktisk vil kunne ha mulighet til å identifisere arter.

Når det gjelder nettilgang for Mela kraftverk er det skissert 2 forslag, der søknaden gjelder 2,25 km med 22kV luftlinje ned til Enga. Denne vil kunne utgjøre en mulig kollisjonsfare for fugl i området. Traseen er ikke konsekvensutredet og før man setter i gang med trekking av luftlinje burde man få vurdert artssammensetningen i området. Både skogsfugl, traner og hønehawk er utsatt for kollisjon med luftlinjer. En mulighet er å trekke jordkabel der dette er mulig. Det andre nettalternativet for kraftverket er å dra jordkabel 700 meter bort til Gåsnoen, dette er det klart beste alternativet for fugl i området. Her kommer kostnader ved oppgradering av nettet videre til å bli høyere enn ved oppkobling ved Enga.

En utbygging av Mela kraftverk vil berøre både lokalt og nasjonalt viktige forekomster av naturtyper. Spørsmålet da er om det finnes nok av lignende forekomster slik at man kan bygge ned forekomstene i Snåsa.

En utbygging av Mela gir relativt små inngrep i terrenget. Det vil være den 2,25 km lange nettlinja som vil være det mest synlige inngrepet og føre til at flere landskapselement vil bli fragmentert. Fosser og stryk nedenfor Movatnet og ned til utløpet vil bli redusert ved en kraftutbygging. Området som omhandles i konsesjonssøknaden ligger i utkanten av et stort sammenhengende utmarksområde og har store kvaliteter som friluftsområde. Per i dag er brukerne mest av lokal tilknytning.

Det er flere effekter som er sammenhengende og vil være innvirkende ved en slik utbygging. 1: man får redusert vannføring og endret fuktighetsregime i elveleiet, 2: det vil bli beslaglagt areal i forbindelse med kraftstasjon, kraftledninger og veier, 3: kollisjonsrisiko for fugl i tilknytning til kraftlinjer og 4: forstyrrelser i anleggsfase.

Konklusjon

Ut fra de opplysninger som kommer fram i søknaden er det ikke å anbefale utbygging av Mela kraftverk. Konsekvensutredningen bærer preg av hastverk og et lavt budsjett. Feltundersøkelser er foretatt for sent på året til at man får et reelt bilde av mangfoldet i området. Luftlinjer utgjør større fare enn jordkabling ovenfor fugl."

Sørbygda vassverk uttaler følgende:

"Sørbygda Vassverk er et privat vannverk som forsyner grendene fra Engum til Brenna i Sørbygda. Vassverket er vannleverandør til ca 80 husstander med 200 personer. Det er 45 gardsbruk herav 30 med husdyr. Vassverket leverer ca 10m³ vann i timen. Sørbygda vassverk er ikke beskrevet i høringsdokumentene.

Vassverket har vanninntaket i vestre enden av Movatnet, med inntak på ca 8 m ca 50 m fra land. Terrenget vest for Movatnet tilsier at det i perioder med lav vannstand er det hevert. Dersom vannstanden senkes ytterligere vil vassverket få problemer med tilstrekkelig mengde vann.

Movatnet er i dag reservevannkilde for vassverket, men med problemer med avsetninger i grunnvannsbrønnen er sannsynligheten for at det blir hovedvannkilde igjen stor. Det finnes ingen andre grunnvannskilder i området.

Konklusjon:

Sørbygda Vassverk forlanger at eventuelle kostnader knyttet til omlegging av inntak og vannledning dekkes av utbygger. Sørbygda Vassverk bes tatt inn som høringspart i videre saksbehandling.”

Grunneierne til Movatnet ved Møyfrid Skavlan uttaler følgende:

”Høringsuttalelse fra berørte grunneiere til Movatnet som til sammen eier over 2/3 av strandlinjen:

<i>Navn</i>	<i>Poststed</i>	<i>Gnr</i>	<i>Bnr</i>
<i>Inger Lise Sælleg</i>	<i>8960 Hommelstø</i>	<i>36</i>	<i>1</i>
<i>Erik Engum</i>	<i>7760 Snåsa</i>	<i>36</i>	<i>3</i>
<i>Møyfrid Skavlan</i>	<i>7760 Snåsa</i>	<i>37</i>	<i>1</i>
<i>Kjersti og Steinar Gjestad</i>	<i>7760 Snåsa</i>	<i>37</i>	<i>2</i>

*Som grunneiere til over 2/3 deler av standlinjen til Movatnet er vi sterkt kritiske til at det i høringsdokumentet ikke framgår at det er andre grunneiere til store deler av strandlinjen i Movatnet enn de som har fallrett i Mela. To av oss var heller ikke kjent med at det forelå planer om kraftverksutbygging som vil påvirke våre eiendommer. Vi er også kritiske til at vi som berørte parter ikke ble tilskrevet som høringsparter i saken, men selv måtte skaffe oss tilgang til høringsdokumentet og nødvendig informasjon om saken. **Som berørte grunneiere til strandlinjen i Movatnet kan vi ikke akseptere at alternativ 1 med regulering av Movatnet med inntil 1 meter blir gjennomført.***

Vi har ellers følgende kommentarer til innholdet i konsesjonssøknaden:

- 1. Det framgår ikke noe sted i konsesjonssøknaden informasjon om grunneierforholdene til Movatnet, verken tabellarisk, verbalt eller i kartene som ligger ved søknaden.*
- 2. Det er feilaktig informasjon om fiskeressursene i Movatnet. Kvaliteten på fisken har endret seg radikalt i de senere årene, og er nå fin matfisk, hovedsakelig ørret.*
- 3. Området har fått en mye større rekreasjonsverdi etter at det ble bygd vei inn til området. Området er nå lett tilgjengelig både for oss grunneiere og allmennheten, og vi som grunneiere bruker nå området i mye større grad enn det som kan leses ut av høringsdokumentet.*
- 4. Regulering av vatnet vil gi usikker is, både for dyr og mennesker. I tillegg vil uttak av tømmeret som står ned mot strandlinjen bli vanskeliggjort.*

5. *Movatnet er reservevannkilde for Sørbygda Vassverk. Dette kommer ikke fram i høringsdokumentet. Det som står skrevet om reservevannkilde gjelder Øverbygda Vassverk. Det er også her feilaktige opplysninger, som bagatelliserer problematikken omkring Movatnet som reservevannkilde. Se side 5 pkt. 1.4 og side 22 pkt. 3.10. Sørbygda vassverk omfatter ca. 80 husstander og gårdsbruk på strekningen Øvre Sørbygda, Ytre Sørbygda, Våg og Brenna. Regulering av Movatnet vil gi dårligere vannkvalitet med mer grums og brunt vatn. Lav vannstand kan gjøre det vanskelig å få vatnet fram til ledningsnett, da hevertvirkningen ved inntaket vest i Movatnet kan bli redusert.*
6. *Elvemusling i hovedelva Grana finnes etter vår lokalkunnskap i et langt større område enn beskrevet på side 22 i vedlegg 11.*

Vedr. bygging av kraftlinje for nettilknytning:

- *Inger Lise Sellæg (gnr. 36.1) og Møyfrid Skavlan (gnr. 37.1) er også berørt av den foreslåtte traseen for nettilknytning.*
- *Kartet som ligger ved, og som viser de foreslåtte traseene har ikke påført korrekte gårds og bruksnr. sør for fylkesvei 323. Erik Engum (gnr. 36.3) er ikke grunneier her. Arealet mellom fylkesveien og privat veg til Engesmoen som er påført gnr. 36.3 skal ha gnr. 36.1. Dette er retta opp på gårdskartene.*
- *På kartet ser det ut til at kraftlinja skal gå rett gjennom tunet hos Inger Lise Sellæg, og at koblingspunktet skal være midt på gårdsplassen. Dette tar vi som en selvfølge at ikke tenkes gjennomført slik som kartet viser.*
- *Det er heller ikke riktig inntegning av eksisterende kraftlinjer i området. Trafostasjonen på Engum er i dag plassert i grensa mellom Erik Engum (gnr. 36.3) og Kåre Selliås (gnr. 36.2) nord for gårdstuna på de to brukene.*
- *Vi er kjent med at Snåsa kommune i sin høringsuttalelse foreslår at kraftlinjetraseen i større grad skal samlokaliseres med eksisterende inngrep (vei). Ser det da som naturlig at kraftlinja legges lenger sør-øst enn den foreslåtte traseen, slik at den går over fallrettighetshaveres eiendommer. Det vil si over eiendommen til Inga Lill Viem gnr. 34.3 og inn på Kåre Selliås sin eiendom gnr. 36.2 sør-øst for Engesmoen. Frå Engesmoen kan kraftlinja gå langs privat vei mellom Engesmoen og fylkesveg 323 dersom Engum velges som tilknytningspunkt. Dette i stedet for forslaget som foreligger, og som berører 4 grunneiere som ikke har fallrettighet til Mela, dvs. Inger Lisbet og Arnar Gåsmo gnr. 35.1, Inger Lise Sellæg gnr. 36.1, Bodil Korstad gnr. 36.5 og Møyfrid Skavlan gnr. 37.1.*

Oppsummert:

Vårt inntrykk av høringsdokumentet er at mye av det som framgår her ikke er basert på faktaopplysninger om det aktuelle vassdraget, men på statistikk fra andre vassdrag og personlige synspunkt fra fallrettighetshavere. I den videre prosessen forventer vi som berørte grunneiere bedre kommunikasjon og innsyn i saksgangen, og vi forventer økonomisk kompensasjon for de ulemper som kraftverksutbyggingen vil gi for våre eiendommer.”

Tilleggsopplysninger:

På bakgrunn av høringsuttalelsene har Småkraft AS fått Sweco Norge AS til å undersøke ev. tilstedeværelse av elvemusling i Mela. Vi refererer bare resultat, påvirkning, konsekvens og konklusjon:

” ...

Resultat

Det ble ikke funnet elvemusling (levende eller skallrester) på strekningen som ble undersøkt. Skallrester ville vært relativt lett å se på den strekningen der det var kjørt i elva. Det forventes heller ikke at det finnes elvemusling på utbyggingsstrekningen, da habitatet er uegnet med stort sett fosser og strie stryk og substrat dominert av fast fjell.

Vurderingen av forekomst av elvemusling på utbyggingsstrekningen er i tillegg til befarung i nedre del, basert på billedmateriale fra tidligere befarung i elva. I tillegg er opplysninger fra kjentmann med 60 års erfaring fra fiske og vandring langs vassdraget. Vedkommende er godt kjent med elvemusling fra andre steder i Snåsa. Selv om hele utbyggingsstrekningen ikke er befart vurderes datagrunnlaget som tilstrekkelig.

Verdien av elvemusling på utbyggingsstrekningen i Mela er ubetydelig.

Påvirkning og konsekvens

Selv om det vil bli sterkt redusert vannføring på utbyggingsstrekningen vil tiltaket ikke medføre påvirkning for elvemusling.

Dersom det hadde vært elvemusling i Mela nedstrøms kraftstasjonen, ville slam som følge av skogsdriften og kjøring i elveleiet hatt ødeleggende effekt for elvemusling.

Konklusjon

Utbyggingsstrekningen for Mela kraftverk vurderes å ha ingen verdi for elvemusling.

Utbyggingen vil derfor ikke gi noen påvirkning og dermed ingen konsekvenser for elvemusling (0).”

Søkers kommentar til høringsuttalelsene

Søker har i brev av 06.06.2011 kommentert de innkomne høringsuttalelsene slik:

Snåsa kommune:

Småkraft AS sine kommentarer:

”

1) Småkraft AS takker for positiv uttale og at kommunen ser at utbygging av småkraftverk er samlet en betydelig faktor både lokalt og sentralt.

2)

a) Snåsa kommune påpeker at stigning på veg lagt i rørgatetrase vil ha en stigning som gjør at vegen ikke kan brukes til skogsbilveg (stigning over 30 %). Rørgaten går på det bratteste partiet gjennom skogsområdet der skogen delvis er tatt ut. I dette partiet vil vegen kunne legges i sløyfer for å redusere stigningen uten at det

gir en negativ virkning på landskapet. Dersom det blir krevd av NVE vil vegen bli tilbakeført til kjørestærkt dekke og tilvokst med stedlig vegetasjon.

- b) Linjetilkobling er vist i søknaden med en tenkt løsning, den er ikke detaljprosjektert. Tilknytningspunkt vil ikke bli bestemt før det foreligger konsesjon. Valgt løsning vil skje i samråd med lokalt e- verk. Småkraft er i dialog med berørte grunneierne og det vil bli inngått avtaler om rettigheter og plassering av linje før detaljplanene blir godkjent. Småkraft ønsker å benytte eksisterende inngrep (veger) ved valgt trasé.
- c) Småkraft er i dialog med berørte grunneier til alternative linjetraseer og strandlinje til Movatnet. De rettigheter som foreligger på uttak av vann til vannverk vil bli hensyntatt.”

Fylkesmannen i Nord-Trøndelag

Småkraft AS sine kommentarer:

”Biologisk mangfold rapport for Mela kraftverk er utarbeidet av Ambio som har god erfaring for utarbeidelse av rapporter for småkraftverk. På bakgrunn av høringsuttalelser har Sweco etter oppdrag fra Småkraft foretatt undersøkelser for elvemusling. Sweco konkluderer etter befaring:

Utbyggingsstrekningen for Mela kraftverk vurderes å ha ingen verdi for elvemusling. Utbyggingen vil derfor ikke gi noen påvirkning og dermed ingen konsekvenser for elvemusling (0).

Oritologisk undersøkelse er igangsatt, men det foreligger ikke rapport for denne ennå. Når rapporten foreligger vil den bli ettersendt til NVE.”

Sametinget

Småkraft AS sine kommentarer:

”Småkraft AS vil etterkomme de krav som Sametinget stiller.”

Reindriftsforvaltningen i Nord-Trøndelag

Småkraft AS sine kommentarer:

”Mela kraftverk vil produsere så lenge det er tilsig til kraftverket. Normalt sett vil det være liten eller ingen produksjon fra november til februar slik at vannstanden vil ligge stabilt på samme nivå. Dersom det blir godkjent veg inn til inntaket vil denne bli stengt med bom.”

Forum for natur og friluftsliv i Nord-Trøndelag

Småkraft AS sine kommentarer:

”

- Vanninntak vil bli lagt i nivå med middelvannstand av Movatnet, kommentert i søknaden på kote 360 med en regulering +/- 0.5 meter. Småkraft vil ved detaljprosjektering planlegge med så lite inngrep som mulig samtidig som en opprettholder de tekniske krav anlegget krever.
- Konsesjonssøknaden er beklageligvis utydelig på veibredde. Det skal være 20 meters bredde i anleggsperioden men etter tilbakeføring vil aktuell anleggs-/ ATV veg ha en bredde på ca 3- 4 meter.

- *Det er foreslått minstevannføring lik 95 persentil i sommerhalvåret, dette begrunnes med at det er et stort restfelt som gir betydelig vannmengde i berørt vannvei for å opprettholde de landskapsmessige og biologiske verdier.*
- *Nettilknytning er tenkt som nedgravd kabel, men i og med at tilknytningspunkt ikke er avklart vil dette bli endelig avklart ved detaljprosjektering. Erfaring tilsier at tilkobling blir nedgravd.”*

Naturvernforbundet i Nord-Trøndelag

Småkraft AS sine kommentarer:

”

- *NVE vil gjennom sin behandling vurdere Mela kraftverk opp mot de andre kraftverksprosjektene i vassdraget. Småkraft stiller spørsmål til ordbruken om omfattende vannkraftutbygging ved at det er tre prosjekt i vassdraget. Mela er en sideelv til hovedvassdraget (Granaelva).*
- *Småkraft har utarbeidet egen rapport for Elvemusling. De krav som settes til ytterligere utredninger av NVE vil bli fulgt opp. Småkraft har igangsatt ornitologisk undersøkelse av prosjektet.*
- *Begrunnelse for ikke å slippe minstevannføring i vinterhalvåret er begrunnet med at det er et betydelig restfelt som tilfører minstevannføring i Mela mellom inntak og kraftstasjon. Småkraft mener en regulering av Movatnet ikke medfører uforholdsmessige store inngrep. 1 meter er tilnærmet den naturlige variasjonen og inntaket vil bli skjult av en odde. Inntaket vil kun bli synlig fra Movatnet på en liten strekning.*
- *Anleggsveg er ønskelig til inntak og grunneierne vil bruke anleggsveg til fremtidig uttak av skog. Dersom veg blir godkjent permanent vil vegen bli utformet slik at den kan nyttes av grunneierne.”*

Møyfrid Skavland m/flere

Småkraft AS sine kommentarer:

Småkraft har foretatt befaring med de grunneierne som kommer i berøring med Movatnet og den tegnede løsningen for nettilknytning. På befaringen informerte Småkraft om betydningen av regulering og de tekniske inngrep.

Movatnet:

Selve inntaket blir skjult av en odde. De tekniske inngrepene blir således kun synlig fra en liten del av vatnet. Den del av Movatnet der det påpekes at det er ferdsløp vil ikke kunne se inntaket. Movatnet har en naturlig regulering på 60- 70 cm, regulering på 1 meter vil således ikke gi vesentlig endring i eksisterende forhold. Ved bygging av småkraftverk er det inntaksanordningen som kan medføre usikker is. Da inntaket er plassert i utløpet av Movatnet vil ikke forholdene endres vesentlig.

Nettilknytning:

Småkraft vurderer å bruke jordkabel i stede for luftspenn. Ved en eventuell konsesjon vil det bli tatt kontakt med det lokale energiselskap for vurdering av tilkoblingspunkt. Når tilkoblingspunktet er kjent vil Småkraft ta kontakt med de berørte grunneiere og som avtalt på

befaring inngå avtale. Småkraft tar til etterretning kommentarer om mangelfull informasjon for berørte parter rundt Movatnet og på linjetrasé."

Sørbydga vassverk

Småkraft AS sine kommentarer:

Småkraft og Vassbygda vannverk v/ Jostein Dahl har gjennomført befaring ved Movatnet. Småkraft er innforstått med at vi må forholde oss til de rettigheter som eksisterer. Det ble enighet om at dersom en utbygging av Mela kraftverk medfører endringer for vannverket skal Småkraft gjøre tiltak som opprettholder opprinnelig vannkvalitet og vannmengde.

Småkrafts konklusjon:

Vi mener at fordelene ved en utbygging av Mela er større enn ulempene. Norge trenger mer fornybar energi! For å realisere en småkraftutbygging, er den avhengig av at de som innehar rettighetene til ressursene griper fatt i muligheten og iverksetter utbygging. Småkraft har etter 26 ferdig bygde kraftverk fått god erfaring med å rydde, revegetere anleggsområder. Vi har fått positive tilbakemelding på utført arbeid og vi har fått byggeskikkspris på Oftedal i Sirdal kommune. Vi ber derfor NVE vekt legg de positive virkningene prosjektet vil medføre i den videre behandlingsprosessen."

Vi refererer også fra e-post datert 20.10.2010 fra Sweco Norge AS om vurdering av registrering av fugl opp mot Fylkesmannen i Nord-Trøndelag sin uttalelse:

"...

Fugl

Det er riktig at man ikke får dokumentert hekking av fugl i september, men etter vår mening er det gjort gode vurderinger av områdets egnethet for ulike fuglegrupper. Sett i et lengre tidsperspektiv er dette av minst like stor verdi som observasjoner av hekkende fugl i ett enkelt år. Det er også innhentet informasjon om kjente forekomster. Når det gjelder fossefall ble arten observert under feltarbeidet og det konkluderes med at det er sannsynlig hekking i området på grunn av at området er egnet for fossefall. Dette bør være tilstrekkelig for høringspartene. Fossefall er vanlig forekommende langs slike vassdrag, og er ikke rødlistet. Rapporten konkluderer for øvrig med at prosjektområdet ikke er godt egnet for vanntilknyttet fugl, og vurderingene er gode."

NVE sendte elvemuslingundersøkelsen og vurderingene om fugl på en begrenset høring til de som uttalte seg da søknaden var på høring.

Høringsuttalelser til tilleggsopplysningene:

Fylkesmannen i Nord-Trøndelag uttaler i brev av 20.12.2010:

Bakgrunn

NVE uttaler i oversendelsen at Småkraft AS på bakgrunn av innspill i høringsperioden har innhentet tilleggsopplysninger om fugl og fått utført en undersøkelse for å kartlegge eventuell bestand av elvemusling på berørt strekning i Mela.

Fylkesmannens vurdering

Fylkesmannen finner at de tilleggsopplysninger som er gitt om elvemusling i rapport fra Sweco Norge, datert 20.10.10 er tilfredsstillende. Utover dette mener Fylkesmannen at framlagte opplysninger/merknader fra Småkraft AS om fuglefauna er av en så overfladisk og summarisk karakter at de er uten reell verdi i forhold til å styrke det miljøfaglige beslutningsgrunnlaget som Fylkesmannen har etterlyst.

Fylkesmannen fastholder derfor kravet om tilleggsopplysninger som beskrevet i vårt brev av 23.09.10 der det må gjennomføres tilleggsundersøkelser for følgende tema:

- Ornitologiske undersøkelser i berørt område på en tid av året (medio mai - primo juli) som gjør at aktuelle vanntilknnyta fuglearter kan registreres på en rimelig sikker måte, herunder Fossekall, Vintererle, Storlom, Smålom, vadefugler sp, ender sp, mfl. ”*

Snåsa kommune uttaler følgende i brev datert 17.12.2010.

Kommunestyrets vedtak:

- 1. Snåsa kommune tar til etterretning de tilleggsregistreringer og tilpasninger som er og blir gjort i forhold til elvemusling og fugl og mener med det at de miljømessige sidene ved saken på tilbørlig måte er ivaretatt målt opp mot de betydelige samfunnsinteressene som ligger i fornybar og miljøvennlig kraftproduksjon.*
- 2. Snåsa kommune viser ellers tilligere uttalelse i saken, kommunestyresak 57/10, og ber om at det blir tatt hensyn til merknadene der i den videre behandling av saken.*

Begrunnelse:

Kunnskapsgrunnlaget er godt nok og det foreligger ikke fare for alvorlig eller irreversibel skade på naturmangfoldet som følge av den planlagte utbyggingen. Det knytter seg betydelige samfunnsinteresser til fornybar, klima- og miljøvennlig kraftproduksjon.

Vurdering:

Når det gjelder elvemusling, så har ikke kommunen noe grunnlag for å overprøve de undersøkelser som er foretatt. Kommunen er heller ikke på annen måte kjent med at det har vært/er elvemusling i elva. Pågående skogsdrift i området, hvor elva delvis ble brukt som transportveg, kan i noen grad synes å ha vanskeliggjort selve undersøkelsen.

Hensynet til en art som fossekallen, som verken er rødlista eller på annen måte sjelden, kan synes noe perifert.

Når det gjelder hønsehauk, så er det en kjent sak at den finnes og har hekka/hekker i området. Det er også en art som er rødlista, om enn med en bedre status på siste utgave av rødlista enn i nest siste. Med mindre rørgate, kraftstasjon og linjetrasé direkte berører en reirlokaltet, er det grunn til å tro at hauken vil takle det i fortsettelsen. Mer er det kanskje et spørsmål om hvordan den vil takle en bygge- og anleggsperioden. En nærmere oppfølging i forhold til hauken, hekking i området og tilpasning i forhold til dette bør være tilstrekkelig. Det er tross alt snakk om betydelige samfunnsinteresser knyttet til kraftutbygging vurdert opp mot en art som det neppe kan sies at vil få leveområdet sitt ødelagt med den planlagte utbyggingen.

Det er ikke kjent og vurderes heller ikke som sannsynlig at det ellers knytter seg særlige miljøverdier til det berørte området. Naturen i området er på en måte triviell i den forstand at den ikke skiller seg ut i forhold til hva som ellers er vanlig for denne delen av bygda, kommunen

og regionen. De naturtyper som berøres er godt representert ellers i Midt-Norge. Berggrunn, jordsmonn, lokalklima med mer tilsier heller ikke det.

Med de tilleggsregistreringer som her er foretatt, ytterligere registreringer og tilpasninger i forhold til fugl, så vurderes kunnskapsgrunnlaget godt nok. Kunnskapsgrunnlaget står i et rimelig forhold til sakens karakter og fare for skade på naturmangfoldet. Det er vanskelig å se at det foreligger fare for alvorlig eller irreversibel skade på naturmangfoldet som følge av den planlagte utbyggingen.”

Reindriftsforvaltningen og Møyfrid Skavlan m.fl har ingen merknader til tilleggsopplysningene.

Tilleggsopplysninger

På bakgrunn av høringsuttalelser har Småkraft AS fått Sweco Norge AS til å undersøke konsekvensene på fuglelivet ved en utbygging av Mela kraftverk. Vi refererer bare resultat, påvirkning, konsekvens og konklusjon:

” ...

Samlet sett er spennvidden i naturtyper relativt begrenset i tiltaksområdet, noe som reflekteres i et relativt ordinært fugleliv. Det ble det registrert 38 arter i influensaområdet under feltbefaringen. Fire av artene er rødlistet. Sett under ett var arts mangfoldet som forventet for de gjeldende naturtyper, der de dominerende artene var diverse meiser og troster, rødstrupe, bokfink og flere sangere. I områdene rundt vannforekomster ble det blant annet registrert de forventede artene som strandsnipe, gråhegre, rødstilk og fossekall.

Det ble også registrert flere arter som kan bli påvirket av den planlagte utbyggingen, deriblant storlom (NT), hønsehauk (NT), fossekall, strandsnipe (NT), sangsvane, trane og flere hønsefuglarter.

I hovedsak er det den planlagte vannregulering i magasinet, oppsett av luftspenn og fremføring av vannvei som kan få konsekvenser for fuglelivet i området. Ved å gjennomføre avbøtende tiltak kan disse konsekvensene reduseres.

Det kan forventes middels negativ konsekvens for fugleliv dersom den planlagte Mela kraftverk realiseres. Avbøtende tiltak vil redusere konsekvensen, men prosjektet vil fortsatt ha virke negativt på fuglelivet.”

Høringsuttalelser til rapporten:

Snåsa kommune uttaler i brev datert 24.08.2011

” Kommunestyrets vedtak:

1. *Snåsa kommune stiller seg positiv til planene for utbygging av Mela kraftverk. Det planlagte kraftverket vil ha stor næringsmessig betydning, og det knytter seg store samfunnsmessige interesser til miljøvennlig kraftproduksjon og kraftsikkerhet. De miljømessige ulempene med tiltaket vurderes som moderate.*
2. *Snåsa kommune har følgende merknader til planene:*
 - *I den grad det er påkrevd med veg opp til inntaket, så må det vurderes en annen og mer tjenlig løsning både nærings- og miljømessig enn å legge vegen i rørgata. Rørgata bør tilføres jord/avdekkmasser på stedet og få gro igjen.*

Overskuddsmasser av sprengt stein fra rørgata må tilsvarende vurderes kjørt ut i deponi.

- *Av flere hensyn bør det vurderes en annen linjetrasé fra kraftverket og opp til Engum som gir større grad av samlokalisering med eksisterende inngrep (vei).*
- *Det forutsettes at grunneiere som berøres av utbyggingen blir høringspart. Videre at utbyggingen ikke gir negative konsekvenser for Movatnet som reservevasskilde.*

...

Vurdering:

Ut fra rapportens konklusjoner og det som ellers generelt er kjent med hensyn til livsmønster og habitatbruk er det liten grunn til å tro at storlom, fiskemåke og strandsnipe i nevneverdig grad blir påvirket av den planlagte utbyggingen. Dette slik utbyggingen er planlagt med minstevannføring og en svært begrenset regulering av Movatnet. Det er ikke kjente reirlokalteter for hønehauk i umiddelbar nærhet til planlagt veg, kraftstasjon og rørgate. Det er uten videre vanskelig å se at anlegg og utbygging i sum skal ha større negative konsekvenser i forhold til hønehauk enn det som ellers er legal skogbruksvirksomhet i tilknytning til hønehaukens hekke- og reirlokalteter. Sånn sett bør hensynet til hønehauken i forhold til den planlagte utbyggingen kunne ivaretas ved at man forholder seg til de råd og anbefalinger som gjelder for arten i forhold til skogbruksaktivitet. Det innebærer at anlegg nærmere enn 50 m fra reir i bruk må unngås og at anleggsvirksomhet nærmere enn 200 m fra reir i bruk må unngås i perioden 1. mars – 1. juni.

Konsekvensene for fuglelivet ellers vurderes som små. Annet enn at det selvsagt i anleggsperioden vil være en utfordring for arter som har sin leve-, reir- og hekkområder i umiddelbar nærhet til anlegget.

Av avbøtende tiltak er det grunn til å anbefale at det tas særskilt hensyn til hønehaukens reirlokalteter.

Så vidt kjent planlegges nettilknytning med jordkabel. I den grad det er nødvendig som avbøtende tiltak, så vil det dermed bli oppfylt.

...

Begrunnelse:

Det knytter seg store samfunnsinteresser til miljøvennlig kraftproduksjon og de miljømessige ulempene vurderes som moderate om kommunens merknader tas til følge."

Fylkesmannen i Nord-Trøndelag uttaler i brev datert 25.10.2011

" ...

Fylkesmannen vil innledningsvis peke på at ny Lov om forvaltning av naturens mangfold (Naturmangfoldloven - 2009) er et sentralt regelverk som setter klare føringer for forhold som berører miljøforhold og biologisk mangfold.

Fylkesmannen kan ikke se at dette lovgrunnlaget er omhandlet i framlagte søknad. Dette kan skyldes at søknaden synes å være utarbeidet før Naturmangfoldloven ble vedtatt. Fylkesmannen forutsetter allikevel at Naturmangfoldloven legges til grunn ved endelig behandling av framlagte konsesjonssøknad.

Fylkesmannen vil i tilknytting til loven særlig peke på §§ 8-12 som uttrykker at:

- §8 "Offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskapsgrunnlaget skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet (Kunnskapsgrunnlaget)
- §9 "Når det treffes en beslutning uten at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger den kan ha for naturmiljøet, skal det tas sikte på å unngå mulig vesentlig skade på naturmangfoldet"(Føre-var-prinsippet).
- §10 "En påvirkning av et økosystem skal vurderes ut fra den samlede belastning som økosystemet er eller vil bli utsatt for" (Økosystemtilnærming og samlet belastning)
- §11 "Tiltakshaveren skal dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltaket volder, dersom dette ikke er urimelig ut fra tiltakets og skadens karakter" (Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver).
- §12 "For å unngå eller begrense skader på naturmangfoldet skal det tas utgangspunkt i slike driftsmetoder og slik teknikk og lokalisering som, ut fra en samlet vurdering av tidligere, nåværende og fremtidig bruk av mangfoldet og økonomiske forhold, gir de beste samfunnsmessige resultater" (Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder).

Konsesjonssøknaden er forelagt Fylkesmannens fagavdelinger som har følgende merknader:

Landbruksavdelingen

Ingen vesentlige merknader.

Miljøvernnavdelingen

Fylkesmannens miljøvernnavdeling har ansvar for å ivareta miljøinteressene i utbyggingssaker. Vi finner det derfor nødvendig å peke på det utbyggingspresset små vassdrag nå er utsatt for. Den senere tid har det også vært en klar tendens til at "småkraftutbygginger" blir stadig større og mer omfattende, slik som i denne saken, noe som kan øke konfliktgraden vesentlig.

Erfaring fra de senere år har vist at slike utbyggingsprosjekt enkeltvis sjelden innebærer så store miljøkonflikter at NVE avslår konsesjonssøknadene. Dette medfører i neste omgang en typisk "bit for bit- utbygging" med vesentlige negative konsekvenser både for rødlistearter og biologisk mangfold for øvrig.

Også i Snåsa kommune har det vært en betydelig utbygging av små kraftverk de senere år herunder Strindmoelva, Bruvollaelva, Kleivfossen (Jørstadelva), Storåselva (kons.søknad) og Gravbrøtfossen (begge i Granaelva) og nå omsøkte Mela kraftverk, også i Granaelvas nedbørsfelt. Samla sett kan dette få betydelige konsekvenser for miljøverdiene knytta til vassdraga i Snåsa, særlig for Granavassdraget med 3 kraftverkprosjekt.

Som nevnt innledningsvis mente Fylkesmannen at miljøutredningen i konsesjonssøknaden fra 2010 ikke var miljøfaglig tilfredsstillende. Det ble derfor krevd tilleggsundersøkelser for flere fagtema før vi kunne avgi høringsuttalelse i saken.

Dette kravet har blitt imøtekommet og det er framlagt tilleggsundersøkelse for elvemusling, "Elvemusling i Mela, Snåsa. Tilleggsvurdering" (Sweco AS, 20.10.2010) og for fuglefauna, "Mela kraftverk, Snåsa kommune, Nord-Trøndelag. Konsekvenser på fugleliv" (Sweco AS oppdrag nr: 571782).

Fylkesmannen finner det ikke nødvendig å gå inn på alle enkeltforhold i tilknytting til framlagte planer og har nedenfor i hovedsak prioritert å uttale seg til de forhold som antas å være av størst betydning i forhold til miljøinteresser.

Fauna

Elvemusling

Rapporten for elvemusling konkluderer med at: Det ble ikke funnet elvemusling (levende eller skallrester) på strekningen som ble undersøkt"... og at: "... Utbyggingsstrekningen for Mela kraftverk vurderes å ha ingen verdi for elvemusling. Utbyggingen vil derfor ikke gi noen påvirkning og dermed ingen konsekvenser for elvemusling..". Fylkesmannen mener ut fra dette at forholdet mht. elvemusling er tilfredsstillende opplyst og avklart og har ingen merknader til ovenstående konklusjon.

Fuglefauna

Framlagte tilleggsrapport for fuglefauna gir sammen med tidligere rapport et bra faglig grunnlag for vurdering av konsekvenser for fuglefaunaen av de framlagte planene. Det konkluderes med at: "...Det kan forventes middels negativ konsekvens for fugleliv dersom den planlagte Mela kraftverk realiseres. Avbøtende tiltak vil redusere konsekvensen, men prosjektet vil fortsatt virke negativt på fuglelivet...".

Fylkesmannen slutter seg i hovedsak til rapportens konklusjon, men vil knytte noen merknader til rapporten. Det må bl.a. stilles spørsmål hvorfor rødlistearten fiskeørn (nær truet) ikke er med i artslisten. Under befaringen 16.06.11 i regi av NVE, ble det observert 2 i flukt over Movatnet. Videre ble det på befaringen opplyst av grunneiere-/oppsittere i området at det var godt kjent at det var hekke-lokalitet for fiskeørn på minst en av holmene i Movatnet. Dette er viktige opplysninger om en svært sårbar art. Etter vår vurdering burde både nevnte synsobservasjon og hekkeopplysninger ha vært registrert i oversendte rapport.

Fossekall er en art som er sterkt påvirket av utbygging av kraftverk. Fossekall er avhengig av rennende vatn, bl.a. til matsøk. Reirplasser er også knytta til rennende vatn og plasseres gjerne på berghyller under fosser. Fossekall er en art som er i tilbakegang over det meste av landet og der kraftutbygginger antas å være en vesentlig årsak. Høy minstevassføring hele året vil være viktig for å opprettholde Mela's funksjon både som hekke- og leveområde for Fossekall.

Flora

Opprinnelig miljørapport (Ambio 2010) konkluderer med at "... Ingen sjeldne plantearter for regionen ble registrert i influensområdet". Fylkesmannen har ingen andre opplysninger om fagtemaet, men vi finner allikevel grunn til å stille spørsmål ved konklusjonen på bakgrunn av at det innledningsvis i samme rapport (s. 13) uttales: "... Feltarbeidet ble gjennomført i begynnelsen av september. På dette tidspunktet er vekstperioden helt på slutten, og deler av vegetasjonen er i ferd med å visne. Noen tidlige blomstringsarter, som kvitveis, er knapt mulig å lokalisere på dette tidspunktet, da plantene er brutt ned. De aller fleste blomsterplanter er heller ikke i blomst på høsten, noe som gjør feltbestemmingen noe vanskelig..." Fylkesmannen har ingen andre merknader.

Andre forhold

Landskap og redusert vannføring

Fossen som stuper rett ned i vannspeil i Flya danner et særegent og sjeldent landskapselement. Av ukjente grunner er ikke dette landskapselementet omtalt i miljørapporten (Ambio 2010).

Omsøkte prosjekt vil medføre betydelig bortfall av vannføring i Mela på denne strekningen slik at dette landskapselementet i hovedsak vil gå tapt.

Landskap og rørledning

Prosjektet forutsetter en uvanlig lang vannledning, ca 3 km fra inntak til kraftverk, og med en stor rørdimensjon ($\varnothing=1,0$ m). Dette vil innebære betydelige natur- og terrenginngrep, særlig sett i forhold til at dette er et småkraftverk med en relativt beskjeden ytelse og produksjon.

Avbøtende tiltak

Ingen regulering av Movatnet

En utbygging uten regulering av Movatnet vil være viktig av hensyn til flere miljøforhold

- sannsynlig hekking av storlom (rødlisteart)
- sannsynlig hekking av andre vannfugler
- landskapsbilde (unngå reguleringssoner)

Et fortsatt naturlig og uregulert Movatn vil også være i tråd med sterke ønsker fra berørte hytteeiere/-oppstittere, noe som kom klart fram under befaringen 16.06.11.

Flytting av inntaksdam nedstrøms Flya

Flytting av inntaksdam nedstrøms Flya vil være nødvendig for å bevare fossen ned i Flya, en foss som danner et flott landskapsbilde og som representerer et sjeldent landskapselement.

Minstevassføring

Minstevassføring vil være et viktig avbøtende tiltak. Dette både for ivareta det vassøkologiske systemet i vassdraget, som leveområde for Fossekall og for å bevare Mela som et sentralt landskapselement. I framlagte plan foreslås en minstevassføring i sommerhalvåret på 90 l/s.

Det foreslås imidlertid ingen minstevassføring i vinterhalvåret, noe som etter Fylkesmannens vurdering vanskelig kan betraktes seriøst for et kraftutbyggingsprosjekt i 2011. På bakgrunn av Melas betydning som leveområde for Fossekall, også vinterstid, vil vi sterkt tilrå en minstevassføring i vinterhalvåret på min. 90 l/s.

Jordkabel

Fylkesmannen slutter seg til anbefalingene i miljørapportene om jordkabel i stedet for luftspenn som nett-tilkobling for kraftverket. Dette både for å redusere kollisjonsfaren for fugl og begrense landskapsinngrepet.

INON-områder

Framlagte utbyggingsplaner vil ifølge miljørapporten (Ambio 2010) ikke medføre bortfall av INON-områder. Fylkesmannen har ingen merknader til dette temaet her.

Konklusjon

Dersom det gis konsesjon for kraftutbygging i Mela mener Fylkesmannen at dette må skje etter alt. B uten regulering av Movatnet. Dette for å unngå uakseptable miljøkonsekvenser.

Fylkesmannen mener at inntaket må flyttes nedstrøms Flya for å bevare fossefallet ned i Flya.

Fylkesmannen forutsetter videre at følgende avbøtende pålegges ved en eventuell konsesjon:

- minstevassføring hele året på minimum 90 l/s

- *jordkabel som nett-tilknytting for kraftverket.*

Naturvernforbundet i Nord-Trøndelag uttaler i brev datert 5.9.2011:

” ...

På befaring i juni 2011 ble det orientert fra grunneierne tilknyttet Movatnet at det eksisterte fiskeørnreir på en liten og lav holme i Movatnet. Fiskeørna ble også observert i flukt under befaringen. Temaet er viktig fordi fiskeørna har status som NÆR TRUET i Rødlista. Arten er ikke omtalt i den ornitologiske rapporten, og NNV vil antyde at denne 5. NT arten som er en del av biotopen for anleggets influensområde bør tilsi at verdivurderingen for området stiger til karakteristikken stor. En regulering av Mæla som også inkluderer demning og derved regulering av Movatnet vil gi alvorlige konsekvenser for fiskeørnas situasjon i området.

Det framkom på befaringen at alle grunneierne av eiendommene kring Movatnet var motstandere av at Movatnet inngår i reguleringen. Dette kom klart til uttrykk under oppsummeringsmøtet og var også noe av bakgrunnen for at representanten fra Fylkesmannen i Nord-Trøndelag ønsket å se på muligheten for at reguleringen kunne starte nedenfor dagens utløp fra Movatnet.

I vår høringsuttalelse datert 14.9.2010 har vi understreket at biologisk mangfold er mangelfullt utredet og ornitologiske registreringer var utført utenfor hekkesesong, noe vi finner meget uheldig. Vi har også pekt på at vurdering av sumvirkninger, jfr. Naturmangfoldlovens §10, manglet i konsesjonssøknaden. Nå foreligger ornitologisk rapport, men i denne er forholdet om fiskeørna i området ikke medtatt.

Naturvernforbundet i Nord-Trøndelag ønsker primært at Mæla kraftanlegg ikkje gis konsesjon, men subsidiært ønsker vi at kraftanlegget etableres uten at Movatnet inngår i reguleringen.”

Reindriftsforvaltningen i Nord-Trøndelag melder i e-post datert 11.07.2011 at de ikke har noen merknader til tilleggsopplysningene.

Grunneiere til Movatnet uttaler i brev datert 25.08.2011:

” Fugleliv:

- *Vår lokalkunnskap om Movatnet tilsier at det finnes mange par hekkende Strandsnipe rundt vatnet.*
- *Det finnes både Smålom og Storlom i Movatnet, og vi har observert Storlom med unger i vatnet. Reir har vi ikke sett, da de er vanskelig å finne.*
- *Det er sommeren 2011 observert et tranepar med en unge like sør for Movatnet.*
- *På en av holmene i østre del av vatnet har fiskeørna reir.*

Vi har ikke kunnskaper om hvordan regulering av Movatnet vil påvirke disse fugleartene, men vi antar at unaturlig vannstandsregulering vil være uheldig for artene som har reir i standkanten.

Andre kommentarer:

Det kan ellers nevnes at vi har foretatt målinger av vannstanden i Movatnet denne sommeren. Vi vil fortsatt påpeke at vi ikke kan akseptere at Movatnet reguleres. Vi ønsker heller ikke synlige byggverk ved utløpet av vatnet. Vi anmoder om at inntaket legges lengre ned i elva, ved

utløpet av Flya, slik at den flotte fossen like nord for Movatnet og ned i Flya bevares, og at terrenget ved fossen består slik som det er. ”

Søkers kommentar til høringsuttalelsene

Søker har i brev datert 24.10.2011 kommentert de innkomne høringsuttalelsene slik:

Snåsa kommune:

Småkraft AS sine kommentarer:

”Småkraft AS støtter seg til den positive uttalen til kommunen. ”

Fylkesmannen i Nord-Trøndelag:

Småkraft AS sine kommentarer:

”Småkraft nytter den mal som var gjeldende på søknadstidspunktet og har fulgt opp NVEs spørsmål om tilleggsutredninger. Tilleggsrapporter er utført av kompetent personell og med den kjennskap de har til området. Når det gjelder fiskeørn viser en til tidligere kommentarer sendt NVE:

”Småkraft AS vil påpeke at omtalte fiskeørnreir ligger på en liten (ikke lav) holme med en etablert fritidsbolig. En regulering av Movatnet vil ikke ha innvirkning på reirplassen. Etablert bruk av fritidsboligen gir større konsekvenser for fiskeørn enn bygging av inntaksdam i motsatt ende av Movatnet. ”

Småkraft ser at redusert vannføring vil redusere landskapsverdien for fossen ovenfor Flya. Vi mener at det allikevel er en akseptabel utbygging da elven vil få minstevannføring i sommerhalvåret og det som fremgår av søknaden vil det i perioder, spesielt vår og høst, gå vann til overløp. Mela har også et betydelig restfelt. Dette vil ikke ha betydning for fossen ovenfor Flya, men ha stor betydning fra Gillestjønna og nedstrøms denne. Minstevannføring har mindre betydning i vinterhalvåret. Vi har foreslått minstevannføring i sommerhalvåret, men det er opp til NVE å ta endelig avgjørelse.

Det er gjort en undersøkelse i Hopselva i Fusa og Samnanger kommune der det er konkludert med at regulering av vann ikke vil gi negativ effekt for hekkende storlom. Forutsetningen er at det er stabil vannstand i hekketiden. Konesjon ble gitt i 2008 og ved oppfølgende undersøkelser i år ser en at storlom fremdeles hekker i det regulerte vannet.

Nettilknytning vil bli med nedgravd kabel. ”

Norges Naturvernforbund:

Småkraft AS sine kommentarer:

”Småkraft AS vil påpeke at omtalte fiskeørnreir ligger på en liten (ikke lav) holme med en etablert fritidsbolig. En regulering av Movatnet vil ikke ha innvirkning på reirplassen. Etablert bruk av fritidsboligen gir større konsekvenser for fiskeørn enn bygging av inntaksdam i motsatt ende av Movatnet. For valg av inntaksplassering/ regulering viser Småkraft til konsesjonssøknad og tilleggsutredning sendt NVE. ”

Møyfrid Skavland m/flere:

Småkraft AS sine kommentarer:

”For forhold vedrørende fugler i området viser Småkraft til tilleggsrapport fra Sweco. Selve inntaket blir skjult av en odde. De tekniske inngrepene blir således kun synlig fra en liten del av

vatnet. Den del av Movatnet der det påpekes at det er ferdsel vil ikke kunne se inntaket. For valg av inntaksplassering/ regulering viser Småkraft til konsesjonssøknad og tilleggsutredning sendt NVE.”

Norges vassdrags- og energidirektorats (NVEs) merknader

Om søker

Tiltakshaver for Mela kraftverk er Småkraft AS. Småkraft AS er et produksjonsselskap som ble etablert i 2002. Det eies av fire selskaper i Statkraftalliansen: Skagerak Energi AS, Agder Energi AS, BKK AS og Statkraft AS.

Selskapet er etablert for å bygge ut småkraftverk i Norge i samarbeid med grunn- og fallrettseiere.

Om søknaden

Småkraft AS søker om følgende tillatelser:

- Etter vannressursloven jf. § 8, om tillatelse til å bygge Mela kraftverk og å regulere Movatnet mellom kote 359,50 og 360,49.
- Etter energiloven om tillatelse til bygging og drift av Mela kraftverk, med tilhørende koblingsanlegg og kraftlinjer som beskrevet i søknaden.

Kraftverket vil i henhold til søknaden få et inntak ved Melas utløp fra Movatnet på kote 359 og utløp på kote 100. Det er planlagt å utnytte naturlig vannstandsvariasjon på 0,99 m mellom 359,50 og 360,49. Middelvannføringen i vassdraget er 860 l/s og alminnelig lavvannføring er beregnet til 70 l/s. Restfeltet mellom inntak og kraftstasjon utgjør 270 l/s i et midlere år. Kraftverket er planlagt med en største og minste slukeevne på henholdsvis 1730 l/s og 90 l/s. Beregnet produksjon med reguleringen er 13,6 GWh i et midlere år. Uten reguleringen vil produksjonen være 12,1 GWh i et midlere år. Det er i søknaden foreslått en minstevannføring på 90 l/s i perioden 1.5 – 30. september.

Beskrivelse av området

Mela er en sideelv til hovedvassdraget Grana. Granaelva munner ut i Snåsavatnet og er en av de største elvene i Snåsa/Steinkjervassdraget. Det biologiske mangfoldet i området er i stor grad knyttet til granskog, som dominerer store arealer. Lokalt er det innslag av kalkkrevende arter.

Mela har bestander av røye, ørret og lake. Det er lokalt viktige gyte- og oppvekstområder på flere av strekningene i elven, men disse er usammenhengende på grunn av flere fossefall og stryk.

Områdene ovenfor inntaket i Movatnet er uberørt av menneskelig aktivitet, bortsett fra noen få hytter og restene av gammel seterdrift. Nedstrøms Movatnet er det flere hogstfelt av varierende alder, samt skogsbilveier og traktorveier av varierende kvalitet. Planlagt utbygningstreking vil gå gjennom tett gammel skog, ung skog, åpne myr-områder, hogstfelt og kantskog. Fylkesvei 323 krysser Mela 1 km nedstrøms planlagt kraftstasjon og utløp. De nevnte skogsbilveiene som går inn i området har utgangspunkt fra fylkesveien.

Eksisterende inngrep i vassdraget

Sørbygda vassverk har i dag sin reservevannkilde i Movatnet. Inntaket til vannverket ligger i den vestre delen av vannet, på 8 meters dyp 50 meter fra land. Vannverket leverer vann til ca 80 husstander med 2020 personer. Det er 45 gårdsbruk hvorav 30 har dyrehold. Det leveres ca 10 m³ vann i timen.

Teknisk plan

Reguleringer

Movatnet er planlagt regulert med 0,99 meter mellom kote 359, 5 og kote 360,49 i alternativ 1. Normal vannstand er på kote 360. Reguleringen er innenfor naturlig vannstandsvariasjon. Alternativ 2 er ikke planlagt med regulering.

Inntak

Dammen vil bli plassert ved utløpet av Movatnet, på kote 356. Dammen vil bli 15 meter lang, 4 meter høy og planlegges som en enkel betongdam.

Rørgate

Det er planlagt nedgravd rørgate med diameter på 1000 mm på hele den 3200 meter lange strekningen mellom inntak og kraftstasjon. De øverste 300 meterne vil rørgaten stedvis bli lagt i en utsprengt hylle i fjellet og i oppbygd fylling. Fra kote 340 til kote 100 går rørtraseen i myrområder, hogstfelt og skog. Tynt løsmassedekke i det meste av rørtraseen gjør at sprenging av grøft må påregnes i store deler av traseen. Bredden på rørgatetraseen vil være mellom 15 og 20 meter i anleggsfasen.

Kraftstasjon

Kraftstasjonen plasseres på kote 100 med grunnflate 70 m², og med et totalt beslaglagt areal på 200 m². Det planlegges å sette inn en peltonturbin med installert effekt på 3,7 MW.

Elektriske anlegg

I kraftverket vil det bli installert en generator med ytelse 4,3 MVA og spenning 6kV. Transformatoren får en ytelse på 2 MVA og en omsetning på 6/22 kV. Det er tre alternativer for tilknytning til eksisterende 22 kV linje. Det ene alternativet er å legge jordkabel til Gåsmon. Kabelen blir da 700 meter. De andre er å legge kabelen i veien til Gåsmon eller Enga. Da vil kablene bli hhv. 1,3 km eller 2,6 km lange.

Veier

Fra fylkesvei 323 går det skogsbilveier inn i området, men disse er av variabel kvalitet. Skogsbilveien frem til planlagt kraftstasjon kan benyttes, men må oppgraderes. I anleggsperioden vil rørtraseen fungere som midlertidig anleggsvei. Nedre halvdel av rørgaten blir sammenfallende med eksisterende skogsbilvei. Den midlertidige veien vil ha en bredde på ca. 20 meter i anleggsperioden. Etter endt anleggsperiode anlegges en enkel vei som permanent adkomstvei til inntaket. Denne veien vil få en bredde på 3 – 4 meter.

Massetak og deponi

Eventuelle overskuddsmasser vil bli benyttet innenfor anleggsområdet. Det vil ikke bli behov for deponering av masser.

Hydrologisk grunnlag

Kraftverket utnytter et nedbørfelt på 28,6 km² ved inntaket, og middelvannføringen er beregnet til 0,86 m³/s. Alminnelig lavvannføring er beregnet til 0,07 m³/s. 5-persentil sommer- og vintervannføring er henholdsvis 0,09 m³/s og 0,06 m³/s.

Restfeltet mellom inntak og kraftstasjon er på 10,1 km² og vil bidra, i tillegg til minstevannføringen, til vannføringen i berørt elvestrekning.

Kraftstasjonen er planlagt med en maksimal slukeevne på 1,73 m³/s, noe som tilsvarer 200 % av middelvannføringen. Minste slukeevne er 0,09 m³/s, noe som tilsvarer ca. 10 % av middelvannføringen.

I et middels år vil 85 % av vannmengden i Mela utnyttes til kraftproduksjon. 15 % av vannmengden slippes forbi inntaket grunnet vannføring over maksimal slukeevne, full magasinfylling og slipping av minstevannføring. Det vil si at det vil være 40 dager med vannføring større enn største slukeevne (overløp).

Produksjon og kostnader

Søker har beregnet gjennomsnittlig kraftproduksjon i Mela kraftverk alternativ 1 til ca.13,6 GWh fordelt på 6,7 GWh vinterproduksjon og 6,9 GWh sommerproduksjon. Byggekostnadene er estimert til 42,2 mill. kr. Dette gir en utbyggingspris på 3,1 kr/kWh. I alternativ 2 er gjennomsnittlig kraftproduksjon beregnet til ca.12,1 GWh fordelt på 6,0 GWh vinterproduksjon og 6,1 GWh sommerproduksjon. Byggekostnadene er estimert til 42,2 mill. kr. Dette gir en utbyggingspris på 3,5 kr/kWh.

NVE har kontrollert de fremlagte beregningene over produksjon og kostnader. Vi har ikke fått vesentlige avvik i forhold til søkers beregninger. Det vil likevel være søkers ansvar å vurdere den bedriftsøkonomiske lønnsomheten i prosjektet.

Arealbruk og eiendomsforhold

Utbyggingen vil ifølge søker legge beslag på 50 daa med dam og neddemte areal. Trasé og vei til inntaket utgjør 64 daa i midlertidige inngrep og etter endt anleggsperiode vil dette arealet være 10 daa i permanent inngrep. Kraftstasjonsområdet vil være på 0,2 daa og kabeltraseen vil være på 4,5 daa.

Søker har avtale med fallrettighetshavere og grunneiere som har rettigheter til arealer som er nødvendig for å bygge inntaksdam og kraftstasjon til Mela kraftverk. Det forligger ikke avtale med grunneiere som har rettigheter til strandlinjen til Movatnet. Dersom en regulering av Movatnet tillates, forutsetter NVE at det foreligger en privatrettslig avtale med disse grunneiere før reguleringen tas i bruk.

Forholdet til offentlige planer

Kommuneplan

Området er i kommuneplanens arealdel definert som LNF-område.

Samlet plan (SP)

Prosjektet berører ikke samlet plan prosjekter og er under grense for behandling etter Samlet plan bestemmelsene.

Verneplan for vassdrag

Vassdraget er ikke vernet.

Inngrepsfrie områder (INON)

En utbygging vil føre til en endring av status INON 1 til INON 2 på om lag 0,5 km².

Nasjonale laksevassdrag

Steinkjervassdraget er et nasjonalt laksevassdrag og Mela er en del av nedbørfeltet til Grana som renner ut i Steinkjervassdraget. Mela har ikke anadrom strekning.

Andre verneområder

Tiltaket berører ikke andre verneområder.

Eventuelle fylkesvise eller kommunale planer for småkraftverk

Det foreligger ingen offentlige planer for småkraftverk i kommunen eller fylkeskommunen.

Høring og distriktsbehandling

Søknaden er behandlet etter reglene i kapittel 3 i vannressursloven. Den er kunngjort og lagt ut til offentlig ettersyn. I tillegg har søknaden vært sendt lokale myndigheter og interesseorganisasjoner, samt berørte parter for uttalelse. Etter denne høringen har Småkraft AS gjennomført tilleggsundersøkelser av elvemusling i vassdraget, samt ornitologiske undersøkelser av influensområdet. Disse rapportene ble sendt på en begrenset høring til høringspartene.

NVE var på befaring i området den 16.06.2011 sammen med representanter for søkeren, kommunen, Fylkesmannen, Naturvernforbundet, reindriftsforvaltningen og grunneiere. Høringsuttalelsene til søknad og tilleggsundersøkelsene har vært forelagt søkeren for kommentar.

Under er uttalelsene til både søknad og tilleggsundersøkelser referert.

Snåsa kommune er positiv til planene om bygging av Mela kraftverk da det knytter seg store samfunnsmessige interesser til miljøvennlig kraftproduksjon som stor næringsmessig betydning samt at de miljømessige ulempene vurderes som moderate. De mener det bør velges en annen og mer tjenelig løsning enn å legge veien i rørgatetraseen både av nærings- og miljømessige hensyn dersom det i det hele tatt er nødvendig med vei til inntaket. Det bør også velges en annen linjetrasé fra

kraftverket og opp til Engum som gir større samlokalisering med eksisterende inngrep (vei). Grunneiere som berøres må høres, og utbyggingen må ikke gi negative konsekvenser for Movatnet som reservevannskilde. Kommunen vurderer tilleggsinformasjonen som har kommet frem om fugl og elvemusling som tilstrekkelig slik at kunnskapsgrunnlaget er godt nok til å konkludere med at det ikke forligger fare for irreversibel skade på naturmangfoldet som følge av den planlagte utbyggingen. Kommunen anbefaler å ta særlig hensyn til hønsehaukens reirlokalteter.

Fylkesmannen i Nord-Trøndelag mener etter høringen at det ikke foreligger tilfredsstillende beslutningsgrunnlag til at de kan avgi høringsuttalelse. Det må etter fylkesmannens syn gjøres tilleggssundersøkelser for følgende tema: Ornitologiske undersøkelser i hekkesesongen for vanttilknyttet fugl og undersøkelse for å avklare mulig forekomst av elvemusling. Dette er gjennomført, og fylkesmannen finner de tilleggssopplysninger som er gitt om elvemusling tilfredsstillende. Når det gjelder fuglefauna slutter fylkesmannen seg til rapportens konklusjon. Det kommenteres i tillegg observasjonen av fiskeørn på befaringen, samt fossefallens tilstedeværelse i vassdraget og vassdragets betydning for matsøk og reirplasser for denne arten. Fylkesmannen mener en utbygging kan skje dersom Movatnet ikke reguleres og inntaket flyttes nedstrøms Flya for å bevare fossefallet fra Movatnet ned i Flya. Videre ønsker Fylkesmannen at det slippes minstevannføring hele året og at nettilknytningen må skje via jordkabel.

Sametinget har befart området og ikke funnet automatisk fredede samiske kulturminner og mener tiltaket ikke kommer i konflikt med slike.

Reindriftsforvaltningen har ikke mottatt noen uttalelse fra berørt reinbeitedistrikt (Luru reinbeitedistrikt). Området er merket av som høst- og tidlig vinterbeite. Litt sør for Movatnet er det en flyttlei og oppsamlingsområde for rein som hovedsakelig benyttes i desember/januar. Usikker is er den største potensielle konflikten. Reindriftsforvaltningen kan ikke se at en utbygging med regulering vil medføre vesentlige konsekvenser dersom vannstanden holdes stabil i perioden november-februar. En utbygging uten regulering vil likevel være minst konfliktfull for reindriften. Det påpekes at permanent vei til inntaket ikke bør være bredere enn nødvendig og at ny vei inn i området ikke øker ferdsel som kan forstyrre reinen. Veien bør derfor stenges med bom.

Naturvernforbundet i Nord-Trøndelag går i mot at det gis konsesjon til bygging av Mela kraftverk. Dette fordi vassdraget allerede er utsatt for omfattende vannkraftutbygging gjennom to andre prosjekter. De mener videre at biologisk mangfold er mangelfullt utredet, og at det er svært uheldig at de ornitologiske undersøkelsene er gjort utenfor hekkesesongen. De fokuserer på manglende minstevannføring om vinteren, og at en oppdemming av Movatnet gir liten gevinst i forhold til produksjon. Den permanente veien til inntaket er etter deres mening unødvendig. Etter befaring og høring av tilleggssrapporter kommenterer Naturvernforbundet at fiskeørn ble observert under befaringen, og de mener derfor at verdien av området stiger til stor verdi. De mener en regulering av Movatnet vil medføre alvorlige konsekvenser for fiskeørna i området. Naturvernforbundet ønsker primært ingen konsesjon i denne saken, men kan subsidiært akseptere det dersom Movatnet ikke reguleres.

FNF- Nord-Trøndelag anbefaler at det ikke gis konsesjon til Mela kraftverk basert på effektene av redusert vannføring og endret fuktighetsregime i elven, beslagleggelse av areal i forbindelse med kraftstasjon, veier og kraftlinjer og kollisjonsfare for fugl i forbindelse med tilknytningslinjen. Den reduserte vannføringen i elven vil få negative konsekvenser for det biologiske mangfoldet i området, spesielt for fossefall som bruker elven til næringssøk og skjul. De mener videre at det er mye gammelskog i influensområdet, og denne er viktig for skogsfugl. Hønsehauk har en hekkelokalitet i området, og denne krever spesielle hensyn.

Sørbygda vassverk kommenterer at Movatnet i dag er reservevannkilde til vassverket, men med problemer med avsetninger i grunnvannsbrønnen er sannsynligheten stor for Movatnet igjen blir hovedvannkilde. De kommenterer videre at terrenget vest for Movatnet tilsier at det i perioder med lav vannstand er en heverteffekt i vatnet. Dersom vannstanden senkes ytterligere vil vassverket få problemer med å skaffe tilstrekkelig mengde vann. Vassverket krever at ev. kostnader knyttet til omlegging av inntak og vannledning dekkes av søker.

Grunneierne til Movatnet v/Møyfrid Skavlan kan ikke akseptere alternativ 1 med regulering av Movatnet. De kommenterer videre at informasjonen om fiskeressursene i vannet er feilaktige. Kvaliteten på fisken i dag er god og det er fin matfisk i vannet, hovedsakelig ørret. Området brukes i større grad til rekreasjon enn det som er beskrevet i søknaden, og området er lett tilgjengelig både for grunneierne og allmennheten. Videre beskrives Movatnet som reservevannkilde og en regulering av Movatnet vil gi dårligere vannkvalitet. Lav vannstand kan gjøre det vanskelig å få frem vannet til ledningsnettet, da hevertvirkningen kan bli redusert. Grunneierne redegjør for feil i kart og inntegning av kraftlinje.

Tiltakets virkninger - Fordeler og skader/ulemper

Nedenfor har vi gitt en oversikt over hva NVE anser som de viktigste fordelene og skadene/ulempene ved den planlagte utbyggingen:

Fordeler

- Prosjektet vil i følge søknaden gi ca. 14/12 GWh (alt.1/alt. 2) i ny årlig fornybar energiproduksjon.
- En utbygging vil gi økte skatteinntekter og verdiskapning.

Ulemper

- En utbygging vil medføre redusert vannføring i Mela.
- Fossen ved utløpet av Movatnet vil miste noe av sin landskapsmessige verdi ved redusert vannføring.
- Tiltaket kan være negativ for fuglelivet knyttet til Movatnet.

NVEs vurdering

Hydrologiske virkninger av utbyggingen

Den planlagte utbyggingen av Mela kraftverk vil føre til en betydelig reduksjon av vannføring på den berørte strekningen. Det er planlagt slipp av minstevannføring tilsvarende beregnet 5-persentilverdi sommer på 90 l/s i tiden 1.5 – 30.09. Det er ikke planlagt slipp av minstevannføring resten av året. Tilsig fra restfeltet nedstrøms inntaket vil bidra til å øke restvannføringen. Størrelsen på restfeltet mellom inntak og kraftstasjon er på ca. 10 km². Til sammenlikning har nedbørfeltet til inntaket et areal på 28,6 km². Tilsiget fra restfeltet vil bidra til at vannføringen gradvis øker nedover elvestrengen. Med en slukevne på 200 % av middelvannføringen er det minstevannføringen og tilsiget fra restfeltet som i hovedsak vil utgjøre vannføringen på den berørte strekningen i sommerhalvåret. Om vinteren er det restfeltet som i hovedsak vil bidra til vannføringen da det ikke er planlagt slipp av minstevannføring i perioden 1.10 – 30.4.

Biologisk mangfold

Fauna

Spennvidden av naturtypene som er registret i influensområdet til Mela er relativt begrenset, noe som reflekteres i en ganske triviell fuglefauna. Meiser og troster, rødstrupe, bokfink og flere sangere er de artene som dominerer registreringene. I områdene ved Movatnet er det registrert strandsnipe, gråhegre, rødstilk og fossekall. Av de registrerte artene som er observert i området som blir berørt av den planlagte reguleringen og utbyggingen av Mela kan nevnes storlom (NT), hønsehauk (NT), fiskeørn (NT), fiskemåke (NT), fossekall, strandsnipe (NT), sangsvane, trane og flere hønsefuglarter.

Av de registrerte artene er det storlom og hønsehauk som i størst grad vil bli påvirket negativt av en utbygging og regulering. Storlom er sårbar for vannstandsreduksjon i hekketiden og eventuell neddemming av reir. NVE tolker fyllingskurvene slik at det er ønskelig å senke vannstanden i artens hekketid (april – juni). Dette vil komme i konflikt med artens hekking og NVE vil ved en eventuell konsesjon sette vilkår om stabil vannstand i perioden 1.5 – 15.7.

Hønsehauk er registrert i de nedre delene av prosjektområdet. Under feltbefaringen ble planlagt vannvei og nettrasé fulgt for å dokumentere eventuell hekking. Det ble ikke funnet reir langs disse traseene. NVE er enig med Snåsa kommune og FNF Nord-Trønderlag at det likevel er grunn til å anbefale at det tas særskilt hensyn til hønsehaukens reirlokalteter. Dersom det blir gitt konsesjon vil det bli satt krav om at det ikke skal være anleggsarbeid under hekketiden. NVE begrunner dette med at det ble observert hønsehauk under den ornitologiske undersøkelsen, og selve reiret kan være svært vanskelig å oppdage. Arten trenger en buffersone på om lag 200 meter rundt reiret for å forbli uforstyrret i hekketiden. NVE er enig med Snåsa kommune om at anleggsvirksomhet nærmere enn 200 meter fra reir i bruk må unngås i hekkeperioden 1. mars – 1. juni.

De sårbare artene fiskemåke og strandsnipe er tilpasset flere habitattyper, og det er kun habitatet til strandsnipa som er tilknyttet vannforekomster. Det ble registrert hekkende par langs Mela under feltbefaringen. NVE tar dette med i vurderingen, og vil ved en ev. konsesjon sette krav om minstevannføring som ivaretar denne arten. Det er ingenting som tyder på hekking av fiskemåke i berørt område.

Under befaringen i NVEs regi ble fiskeørn observert i flukt over vannet. Fylkesmannen i Nord-Trøndelag stiller spørsmål ved hvorfor denne arten ikke er med i artslisten i den ornitologiske rapporten. I følge grunneiere er det kjent at det er minst en hekkelokalitet på holmene i Movatnet. Småkraft AS kommenterer at denne hekkelokaliteten ligger på en liten holme med en etablert fritidsbolig. NVE slutter seg til at bruken av fritidsboligen vil ha større negativ effekt på hekkelokaliteten enn regulering av vannet og bygging av inntaksdam.

NVE mener at de undersøkelser som er gjort viser at en utbygging ikke vil påvirke de sårbare artenes leveområder, under forutsetning av at det gjøres avbøtende tiltak. En utbygging etter alternativ 1 (med regulering) kan føre til at eventuelle hekkeplasser for storlom vil bli negativt påvirket. En utbygging etter alternativ 2 (uten regulering) vil ikke påvirke disse. Storlommens hekkelokalitet er vurdert å ha stor verdi for arten, og NVE legger dette til grunn i vurderingen.

Fisk

Ifølge grunneiere til Movatnet er det i dag en god fiskebestand av ørret i vatnet. Mela har lokalt viktige gyte- og oppvekstområdet på flere strekninger i elven. Etter NVEs oppfatning knytter det seg ikke store verdier til fiske i Movatnet og i Mela, og bruken er av lokal betydning. Det er kun søkt om å slippe minstevannføring i perioden 1.5 – 30.09, men NVE vil ved en eventuell konsesjon sette krav om helårs minstevannføring for å bevare den økologiske tilstanden i elven.

Naturtyper og vegetasjonstyper

Tiltaksområdet ligger i et barskogdominert område. Den nedre del av Melavassdraget inngår i en tilnærmet flat dalbunn der elva Grana renner gjennom landskapet. Dette området er kultivert. De øvre delene av tiltaksområdet er dekket av myrer i tillegg til granskog.

Naturtypene i området er stort sett begrenset til granskog med lav til middels lang kontinuitet, men det finnes innslag av myrer med lokalt viktig utforming, samt et område med gråor langs meandrerende partier av Mela og et mindre område med høgstaudegranskog. De to sistnevnte har lokalt viktige utforminger.

Det er ikke funnet lokaliteter som oppfyller kriteriene for viktige naturtyper i DN-håndbok 13 i tiltaksområdet.

Landskap og brukerinteresser

Ifølge søknaden vil en utbygging av Mela gi små inngrep i landskapet. Landskapselementer som fossefall og stryk vil bli redusert, men landskapsinntrykket vil kun bli lokalt påvirket da skjermingseffekten fra skog og terreng er stor.

I følge grunneierne rundt Movatnet har området større rekreasjonsverdi enn det som blir beskrevet i søknaden. Området er lett tilgjengelig etter at det ble bygget vei inn i området, og grunneierne opplyser at de bruker området hyppig.

Fra Movatnet går vannet i en foss ned til Flya. Fylkesmannen i Nord-Trøndelag mener denne fossen danner et flott landskapsbilde, samt at det representerer et sjeldent landskapselement. Ingen av høringspartene har uttalt at området brukes mye i friluftssammenheng. NVE legger dette til grunn i vurderingen. Vi mener en reduksjon av vannføring i fossen vil til en viss grad kan avbøtes med slipp av tilstrekkelig minstevannføring, men vi innser at fossens nåværende verdi uansett blir betydelig redusert. Vi har likevel ikke tillagt dette avgjørende vekt i vår vurdering.

En utbygging som omsøkt vil føre til en endring av status INON 1 til INON 2 på om lag 0,5 km². Regulering inntil 1 meter regnes ikke som tyngre teknisk inngrep. Etter NVEs syn er dette en marginal reduksjon av et INON-område som samlet er 2847 km², og ilegger det ikke avgjørende vekt i vurderingen.

Vannkvalitet, vannforsynings- og resipientinteresser

Sørbygda vassverk har sin reservevannkilde i Movatnet. På grunn av avsetninger i grunnvannet til hovedbrønnen er det ifølge vassverket stor sannsynlighet for at Movatnet igjen blir hovedvannkilde. Terrenget vest for Movatnet, der vanninntaket er, tilsier at i perioder med lav vannstand vil det være en heverteffekt som sikrer vannforsyningen. Dersom vannstanden senkes ytterligere vil vassverket få problemer med å skaffe tilstrekkelig mengde vann. Sørbygda vassverk leverer ca 10 m³ vann i timen. De ønsker at eventuelle kostnader knyttet til omlegging av inntak og vannledning dekkes av søker. Småkraft AS er inneforstått med at de må forholde seg til de rettigheter som eksisterer. Det ble enighet om at dersom en utbygging av Mela Kraftverk medfører endringer for vannverket skal Småkraft AS gjøre tiltak som opprettholder opprinnelig vannkvalitet og mengde. NVE tar dette med i vurderingen.

Samiske interesser og reindrift

Tiltaksområdet til Mela kraftverk ligger innenfor Luru reinbeitedistrikt. Området rundt Mela er avmerket som høst vinterbeite og tidlig vinterbeiteområde. Litt sør for Movatnet er det flyttlei og oppsamlingsområde for rein. Ifølge Reindriftsforvaltningen er det økt aktivitet og usikker is som vil være de største utfordringene ved en utbygging. De kommenterer at det ser ut som at vannet vil ligge på stabil vannstand i perioden november til april – mai, og så lenge vannstanden er stabil i perioden november til februar vil ikke utbyggingen medføre vesentlige negative konsekvenser for reindriften. De sier likevel at en utbygging uten regulering vil være minst konfliktfylt. NVE mener at reindriften ikke vil påvirkes av en ev. regulering da vannstanden vil være stabil grunnet lite tilsig og gi sikker is i den perioden reinen bruker området. Videre påpeker Reindriftsforvaltningen at permanent vei til inntaket ikke bør være bredere enn nødvendig og at ny vei inn i området ikke øker ferdsel som kan forstyrre reinen. Veien bør derfor stenges med bom. NVE legger til grunn at det er en svært begrenset periode reinen bruker området rundt Movatnet. Dersom økt ferdsel inn i området blir et problem for reinen kan NVE pålegge søker å stenge veien med bom.

Berørt reinbeitedistrikt har ikke uttalt seg i saken.

Konsekvenser av kraftlinjer

Det er tre alternativer for tilknytning til eksisterende 22 kV linje. Det ene alternativet er å legge jordkabel til Gåsnoen. Kabelen blir da 700 meter. De andre er å legge kabelen i veien til Gåsnoen eller Enga. Da vil kablene bli hhv. 1,3 km eller 2,6 km lange. NVE er enig med søker om at jordkabel er den beste løsningen da det er registrert hønsehauk og trane i området. NVE har ingen merknader utover dette. Endelig løsning for tilknytning vil avklares som en del av behandlingen etter energiloven, enten ved at områdekonsesjonær bygger det innenfor gjeldende områdekonsesjon med behandling etter de regler som gjelder, eller at Småkraft AS fremmer en konkret søknad om anleggskonsesjon der det fremgår hva som er omsøkt. NVE kan ikke se at linjetilknytningen er så konfliktfylt at det er til hinder for å kunne gi en vassdragskonsesjon.

Forholdet til naturmangfoldloven

Naturmangfoldloven trådte i kraft den 1. juli 2009. Loven fastsetter forvaltningsmål for arter, naturtyper og økosystemer, og lovfester en rekke miljørettslige prinsipper, blant annet "føre-var" prinsippet og prinsippet om økosystemforvaltning og samlet belastning. Naturmangfoldloven legger føringer for myndigheter der det gis tillatelse til anlegg som vil kunne få betydning for naturmangfoldet. I NVEs vurdering av søknaden om Mela kraftverk legger vi til grunn bestemmelsene i §§ 4 og 5, samt §§ 8-12.

§§ 4 og 5 - Forvaltningsmål for naturtyper, økosystemer og arter

Målet er at mangfoldet av naturtyper og økosystemer, samt arter og deres genetiske mangfold, ivaretas på lang sikt innenfor sitt naturlige utbredelsesområde. For naturtyper skal arts mangfoldet og de naturlige prosessene som kjennetegner naturtypen ivaretas, og tilsvarende skal arters økologiske funksjonsområder og øvrige økologiske betingelser ivaretas. NVE vurderer at truede og/eller sårbare arter og vegetasjonstyper bør vektlegges sterkere enn de vanlig forekommende. Vi vurderer også at områder som er kartlagt som verdifulle naturtyper med verdi viktig (B) eller svært viktig (A) bør vektlegges sterkere enn andre naturtyper.

I influensområdet for Mela kraftverk er det ikke registrert verdifulle naturtyper med A- eller B-verdi. Det er funnet rødlistede arter som etter vår vurdering vil bli berørt ved en utbygging som omsøkt, men dersom det settes krav om tilstrekkelig minstevannføring, samt at regulering av Movatnet ikke tillates i

hekkeperioden, vil artene etter NVEs vurdering ikke bli påvirket. Kollisjonsfaren for fugl er ikke til stede da nettilknytningen skjer via jordkabel. Det er ikke funnet prioriterte arter eller utvalgte naturtyper, jf. natmfl. § 23 og 52.

En skånsom utbygging av Mela vil etter NVEs mening ikke være i konflikt med forvaltningsmålet for arter eller økosystemer, forutsatt at en utbygging skjer uten regulering i hekkeperioden til storlom.

§ 8 - Kunnskapsgrunnlaget

Kunnskapen om biologisk mangfold er basert på den informasjonen som er lagt fram i rapportene fra Ambio miljørådgivning som fulgte søknaden, og Sweco som har utført ornitologisk undersøkelse og undersøkelse av forekomst av elvemusling i vassdraget etter befaring. Høringsuttalelser og eget søk i artskart og naturbase er også lagt til grunn.

NVE setter i sin veileder for kartlegging av biologisk mangfold krav til at hele influensområdet skal undersøkes. *"Søknader blir ikke ferdigbehandlet før det foreligger tilstrekkelig informasjon om konsekvensene av en utbygging. For biologisk mangfold innebærer dette en oversikt over hvilke verdier som er i influensområdet (...)"*. Naturmangfoldet i området og tiltakets påvirkning på det er beskrevet i avsnittene over. NVE mener at kunnskapsgrunnlaget kan betegnes som godt, jf. naturmangfoldloven § 8.

§ 9 - Føre-var-prinsippet

NVE har vurdert at kunnskapsgrunnlaget i saken i all hovedsak er godt. På grunnlag av de undersøkelser som er gjort i vassdraget og i tiltaksområdet ellers, samt tilgjengelig informasjon som søk i artskart, naturbase mv., mener vi imidlertid at det ikke er reell fare for at verdifull natur går tapt. Bestemmelsen kommer derfor ikke til anvendelse.

§§ 11 og 12 - Kostnadene ved miljøforringelse og miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder

Jf. natmfl. § 11 skal tiltakshaver dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltaket forårsaker, dersom dette ikke er urimelig ut fra tiltakets og skadens karakter. Ved en ev. konsesjon til Mela kraftverk vil NVE gi et sett vilkår som etter vår mening ivaretar dette prinsippet. Vi vil også følge opp og føre tilsyn for å sikre at bygging og drift skjer på en miljømessig forsvarlig måte. Slipp av tilstrekkelig minstevannføring er et eksempel på et vilkår som vil bli fastsatt ved en ev. konsesjon, i tråd med naturmangfoldloven § 12.

Oppsummering

En utbygging etter omsøkt plan vil gi inntil 13,6 GWh/år i ny fornybar energiproduksjon. Dette er en produksjon som er vanlig for småkraftverk. Selv om dette isolert sett ikke er et vesentlig bidrag til fornybar energiproduksjon, så utgjør småkraftverk samlet sett en stor andel av ny tilgang de senere år. De to siste årene har NVE klarert om lag 1,3 TWh ny energi fra småkraftverk. De aller fleste prosjektene vil ha enkelte negative konsekvenser for en eller flere allmenne interesser. NVE mener at så lenge disse interessene ikke er av svært stor verdi eller dersom de kan avbøtes i tilstrekkelig grad gjennom vilkår, så kan det gis konsesjon til tiltaket. De konsesjonsgitte tiltakene vil være et bidrag i den politiske satsningen på småkraftverk, og satsningen på fornybar energi.

Høringspartene fokuserer på de negative virkningene den omsøkte reguleringen vil ha på biologisk mangfold, og spesielt artene storlom og fiskeørn som har hekkeplasser i og langs Movatnet, samt hønsheauk som hekker i de nedre delene av prosjektområdet. Fylkesmannen i Nord-Trøndelag og Naturvernforbundet mener en utbygging kan skje dersom Movatnet ikke reguleres grunnet de sårbare

arternes bruk av området. Snåsa kommune er positive til tiltaket, men kommenterer at en må ta særlig hensyn til hønehaukens reirlokalteter i de nedre delene av prosjektområdet. Videre uttaler Snåsa kommune, sammen med Sørbygda vassverk og grunneiere til Movatnet, at tiltaket ikke må komme i konflikt med Movatnet om reservevannskilde. FNF Nord-Trøndelag er imot at det gis konsesjon grunnet de negative effektene dette vil få på det biologiske mangfoldet i området, og da særlig fossefall og hønehauk. Reindriftsforvaltningen mener at usikker is på Movatnet vil være den største konflikten med reindriften, da reinen bruker områdene rundt Movatnet i perioden desember/januar.

I vedtaket har NVE lagt vekt på at en utbygging av Mela kraftverk vil bidra til en fornybar energiproduksjon med svært små miljøeffekter. Hensynet til rødlistearter i og langs Movatnet, samt i de nedre delene av prosjektområdet er vektlagt, og NVE mener at ulempene kan avbøtes ved at det blir sluppet tilstrekkelig minstevannføring hele året, at Movatnet skal ha stabil vannstand i storlommens hekkeperiode og at forstyrrende anleggsvirksomhet skal unngås i hekkeperioden til hønehauk og storlom. Under forutsetning om at de avbøtende tiltakene blir gjennomført mener NVE at konsekvensene kan reduseres i en slik grad at virkningene for allmenne og private interesser er akseptable.

NVEs konklusjon

Etter en helhetsvurdering av planene og de foreliggende uttalelsene mener NVE at fordelene av det omsøkte tiltaket er større enn skader og ulemper for allmenne og private interesser slik at kravet i vannressursloven § 25 er oppfylt. NVE gir Mela kraftverk AS tillatelse etter vannressursloven § 8 til bygging av Mela kraftverk etter alternativ 1. Tillatelsen gis på nærmere fastsatte vilkår.

Dette vedtaket gjelder kun tillatelse etter vannressursloven.

Forholdet til energiloven

Småkraft AS har framlagt planer om installasjon av elektrisk høyspentanlegg. Det er tre alternativer for tilknytning til eksisterende 22 kV linje. Det ene alternativet er å legge jordkabel til Gåsmoen. Kabelen blir da 700 meter. De andre er å legge kabelen i veien til Gåsmoen eller Enga. Da vil kablene bli hhv. 1,3 km eller 2,6 km lange.

Virkningene av linjetilknytningen inngår i NVEs helhetsvurdering av planene, og er ikke avgjørende for konsesjonsvedtaket.

NTE Nett AS er områdekonsesjonær enten de eller Småkraft AS skal stå for bygging og drift av anlegget. Vi finner det ikke nødvendig med en egen anleggskonsesjon etter energiloven for høyspenttilknytning til 22 kV nett dersom NTE skal ha driftsansvaret. Nødvendige høyspentanlegg, inkludert transformering, kan da bygges i medhold av nettselskapets områdekonsesjon.

Dersom Småkraft AS ønsker egen anleggskonsesjon, må det sendes inn søknad om dette når eksakt størrelse på elektriske installasjoner er klart. NVE kan da meddele egen anleggskonsesjon for kraftverket.

NTE Nett AS har som netteier og områdekonsesjonær kommentert linjetilknytningen og påpekt at Småkraft AS må betale anleggsbidrag for nødvendig opprustning av nettet i området basert på sin innmatede effekt. Det er ifølge NTE Nett AS behov for forsterkninger i eksisterende 22 kV nett i forbindelse med tilknytningen av Mela kraftverk. Småkraft AS uttaler at de er villige til å betale anleggsbidrag for opprustning av nettet etter gjeldende regelverk.

NVE har ikke gjort en grundig vurdering av kapasiteten i nettet, og tiltakshaver er selv ansvarlig for at avtale om nettilknytning er på plass før byggestart. NVE vil ikke behandle detaljplaner før tiltakshaver har dokumentert at det er tilgjengelig kapasitet og at kostnadsfordelingen er avklart. Slik dokumentasjon må foreligge samtidig med innsending av detaljplaner for godkjenning, jf. konsesjonsvilkårenes post 4.

Merknader til konsesjonsvilkårene etter vannressursloven

Post 1: Reguleringsgrenser og vannslipp

Reguleringsgrenser

Småkraft AS søker om tillatelse til å regulere Movatnet +/- 0,99 m innenfor naturlig vannstandsvariasjon.

NVE legger til grunn at Movatnet er en hekkelokalitet for storlom. Arten er rødlistet med status nær truet (NT). Storlommen er svært sårbar for vannstandsendringer i hekketida, fra mai til august, da den i liten grad kan gå på land og må ha reiret tett ved vannkanten. NVE mener det er viktig å sikre storlommens hekkelokaliteter rundt Movatnet. Av den grunn bør reguleringen begrenses fram til hekkeperioden er over. NVE har også merket seg reindriftens bruk av området, men mener at usikker is ikke vil være noe problem da det er lite tilsig i den perioden de bruker området og vannstanden vil ligge noenlunde stabilt. Samtidig er dette en periode på året isen vanligvis er sterkest, og 0,99 m regulering vil neppe gi merkbare effekter på istykkelsen. NVE mener at grunneiere ikke vil bli negativt berørt siden reguleringen vil skje innefor naturlig vannstandsvariasjon, og at vannstanden vil være stabil i deler av sommerperioden.

På bakgrunn av disse hensynene fastsetter NVE følgende reguleringsgrenser:

I perioden 15.7 – 30.4 kan Movatnet reguleres med inntil 0,99 meter mellom kote 359,50 og 360,49. Fra 1.5 skal ikke kraftverket være i drift før vannstanden har nådd HRV. Vannstand skal så holdes på dette nivået frem til 15.07. Kravet til minstevannføring skal så vidt mulig opprettholdes i fyllingsperioden. Når magasinet er fullt og tilsiget er mindre enn krav til fastsatt minstevannføring skal tilsiget slippes og vannstanden holdes stabil på HRV.

Begrensningen på regulering i hekketiden vil gi noe økt flomtap, men vi anser dette å være begrenset.

Reguleringsgrensene skal markeres med faste og tydelige vannstandsmerker som det offentlige godkjenner. Høydene refererer seg til Statens Kartverk sitt høydesystem (NN 1954).

Vannslipp

Følgende data for vannføring og slukeevne er hentet fra konsesjonssøknaden og lagt til grunn for NVEs konsesjon og fastsettelse av minstevannføring:

		Alt 1	Alt 2
Middelvannføring	l/s	860	860
Alminnelig lavvannføring	l/s	70	70
5-persentil sommer	l/s	90	90
5-persentil vinter	l/s	60	60
Største slukeevne	l/s	1730	1730
Største slukeevne i % av middelvannføring	%	200	200
Minste slukeevne	l/s	90	90

Småkraft AS foreslår å slippe en minstevannføring i Mela på 90 l/s om sommeren (1.5-30.9). Resten av året er det ikke planlagt slipp av minstevannføring.

Fylkesmannen i Nord-Trøndelag mener det må legges opp til et minstevannføringsslipp som ivaretar leveområdet til fossekallen, også vinterstid. Lokale brukere av området sier at elven er åpen i vinterhalvåret og utgjør et viktig område for næringssek for bla. a fossekall. Forum for natur og friluftsliv fokuserer på at mindre vann i elven vinterstid vil øke faren for tilising og problemer for fisk og bunndyr. Det fremkommer ikke hos noen av høringspartene at det er knyttet fiske – eller landskapsinteresser av betydning til vassdragsavsnittet som berøres.

NVE mener at den foreslåtte minstevannføringen i Mela til en viss grad opprettholder leveområdene for artene i og langs elven. Når det gjelder å ivareta økosystemene er NVE enig med fylkesmannen i at minstevannføring også om vinteren vil være viktig for å bevare det vannøkologiske systemet i elven.

Den biologiske produksjonen i elven kan sikres dersom minstevannføringen tilsvarer naturlig sesongmessig lavvannsverdier. En vil da til en viss grad følge den naturlige vannføringsdynamikken i vassdraget. Det vil være positivt for produksjonen av bunndyr, som er næringskilden til fossekall. Det vil også bidra til å opprettholde den lokale fiskebestanden. NVE mener det ikke vil være nødvendig å øke minstevannslippet ytterligere da det ikke er interesser knyttet til fiske i elven, og heller ikke store verdier knyttet til landskap og friluftsliv.

Ut fra dette fastsetter NVE en minstevannføring på 90 l/s i tiden 1.5 - 30.09 og 60 l/s resten av året.

I forhold til søknaden vil dette gi en redusert produksjon på ca 0,7 GWh/år, basert på oppgitt tall fra søker. Samlet produksjon vil da bli på ca. 11,5 GWh/år. Etter vårt syn er ikke denne reduksjonen avgjørende for økonomien i prosjektet. Det skal etableres en måleanordning for registrering av minstevannføring. Den tekniske løsningen for dokumentasjon av slipp av minstevannføringen skal godkjennes gjennom detaljplanen. Data skal fremlegges NVE på forespørsel og oppbevares så lenge anlegget er i drift.

Ved alle steder med pålegg om minstevannføring skal det settes opp skilt med opplysninger om vannslippbestemmelser som er lett synlig for allmennheten. NVE skal godkjenne merking og skiltenes utforming og plassering.

NVE presiserer at start-/stoppkjøring av kraftverket ikke skal forekomme. Dersom tilsiget er mindre enn minstevannføringskravet, og magasinet er på laveste tillatte vannstand for perioden, skal hele tilsiget slippes forbi. Dersom det skulle oppstå en konflikt mellom å få fylt opp magasinet til 1.5 og samtidig overholde minstevannføringskravet, skal minstevannføringen prioriteres frem til vannstanden er på HRV. Kraftverket skal i slike situasjoner ikke være i drift.

Post 4: Godkjenning av planer, landskapsmessige forhold, tilsyn m.v.

Vi viser til våre merknader foran under avsnittet forholdet til energiloven. NVE vil ikke godkjenne planene før det er dokumentert at det er tilgjengelig kapasitet og at kostnadsfordelingen er avklart, jf. våre merknader foran under avsnittet "Forholdet til energiloven".

NVE har gitt konsesjon på følgende forutsetninger:

Inntak (kote)	359
Kraftstasjon (kote)	100
Valg av alternativ	1
Største slukeevne	1,73 m ³ /s
Minste slukeevne	0,09 m ³ /s
Installert effekt	3,7 MW
Antall turbiner/turbintype	1 Pelton
Vannvei	Helt nedgravd
Vei	Permanent vei til inntak. Stenges med bom.
Avbøtende tiltak	Unngå forstyrrende anleggsvirksomhet i de sårbare artenes hekkeperiode: 1.4 – 1.6 for hønsenhauk og 1.5 – 15.7 for storlom. Movatnet skal ikke reguleres i storlommens hekkeperiode: 1.5 – 15.7. Vannstanden skal holdes på HRV.

Mindre endringer kan godkjennes av NVE som del av detaljplangodkjenningen. Dette inkluderer installert effekt og slukeevne. Anlegg som ikke er bygget i samsvar med konsesjon og/eller planer godkjent av NVE vil ikke være berettiget til å motta elsertifikater. Dette gjelder også planlagt installert effekt og slukeevne. Dersom det er endringer skal dette gå tydelig frem av detaljplanene som sendes inn.

Detaljerte planer skal forelegges NVEs regionkontor i Trondheim og godkjennes av NVE før arbeidet settes i gang.

Rørgaten skal graves ned på hele strekningen dersom NVE ikke godkjenner annet av miljømessige eller sikkerhetsmessige hensyn.

Post 5: Naturforvaltning

Vilkår for naturforvaltning tas med i konsesjonen selv om det i dag synes lite aktuelt å pålegge ytterligere avbøtende tiltak. Eventuelle pålegg i medhold av dette vilkåret må være relatert til skader forårsaket av tiltaket og stå i rimelig forhold til tiltakets størrelse og virkninger.

Post 6: Automatisk fredete kulturminner

NVE forutsetter at utbygger tar den nødvendige kontakt med fylkeskommunen for å klarere forholdet til kulturminneloven § 9 før innsendelse av detaljplan. Vi minner videre om den generelle aktsomhetsplikten med krav om varsling av aktuelle instanser dersom det støtes på kulturminner i byggefasen, jf. kulturminneloven § 8 (jf. vilkårenes pkt. 3).

Post 8: Terskler m.v.

Dette vilkåret gir hjemmel til å pålegge konsesjonær å etablere terskler eller gjennomføre andre biotopjusterende tiltak dersom dette skulle vise seg å være nødvendig.

Andre merknader

”Forskrift om saksbehandling og kontroll i byggesaker” gir saker som er underlagt konsesjonsbehandling etter vannressursloven fritak for byggesaksbehandling etter plan- og bygningsloven. Dette forutsetter at tiltaket ikke er i strid med kommuneplanens arealdel eller gjeldende reguleringsplaner. Forholdet til plan- og bygningsloven må avklares med kommunen før tiltaket kan iverksettes.

Det må søkes Fylkesmannen om nødvendig avklaring etter forurensningsloven i anleggs- og driftsfasen. NVE har ikke myndighet til å gi vilkår etter forurensningsloven.

Forholdet til veier

Vi minner om at tillatelse til ev. avkjøringer, byggegrenser og kryssinger av fylkesvei skal avklares med Statens vegvesen.

Forholdet til EUs vanndirektiv i sektormyndighetens konsesjonsbehandling

NVE har ved vurderingen av om konsesjon skal gis etter vannressursloven § 8 foretatt en vurdering av kravene i vannforskriften (FOR 2006-12-15 nr. 1446) § 12 vedrørende ny aktivitet eller nye inngrep. NVE har vurdert alle praktisk gjennomførbare tiltak som vil kunne redusere skadene og ulempene ved tiltaket. NVE har satt vilkår i konsesjonen som anses egnet for å avbøte en negativ utvikling i vannforekomsten, herunder krav om minstevannføring og standardvilkår som gir vassdragsmyndighetene, herunder DN/Fylkesmannen etter vilkårenes post 5, anledning til å gi pålegg om tiltak som senere kan bedre forholdene i det berørte vassdraget. NVE har vurdert samfunnsnyttene av inngrepet til å være større enn skadene og ulempene ved tiltaket. Videre har NVE vurdert at hensikten med inngrepet i form av fornybar energiproduksjon ikke med rimelighet kan oppnås med andre midler som miljømessig er vesentlig bedre. Både teknisk gjennomførbarhet og kostnader er vurdert.